ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පතුය

2014 අගෝස්තු මස 08 වන දින

II වන කොටස අතිරේකය

(2014.08.11 දින නිකුත් කරන ලදී)

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම පිණිස ද; වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාතාන්තර පුතිමාන, පුමිති සහ යහපත් පුතිපත්ති බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම; කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සංයුතිය; ශී ලංකා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම; අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ද, ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනත් කෙටුම්පතකි.

අධිකරණ අමාතෳතුමාගේ නියමය පරිදි පළ කරන ලදී

ශී ලංකා රජයේ මුදුණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුදුණය කරන ලදී.

කොළඹ 5, රජයේ පුකාශන කාර්යාංශයෙන් මිළ දී ලබාගත හැක.

මිළ : රු. 38.00 යි.

තැපැල් ගාස්තුව : රු. 25.00 යි.

එල්.ඩී.—ඕ. 46/2007.

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම පිණිස ද ; වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ සුදුසු ජාතාන්තර පුතිමාන, පුමිති සහ යහපත් පුතිපත්ති බලාත්මක කිරීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම; කළමනාකරණ මණ්ඩලයේ සංයුතිය: ශීු ලංකා දෙපාර්තමේන්තුවේ පොලිස් වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය පිහිටුවීම පිණිස ද; අපරාධයක වින්දිතයන්ට වන්දි ගෙවීම; අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ අරමුදලක් පිහිටුවීම පිණිස ද, ඊට සම්බන්ධ හෝ ඊට ආනුෂංගික කාරණා සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම පිණිස ද වූ පනතකි.

ශී ලංකා පුජාතාන්තික සමාජවාදී ජනරජයේ පාර්ලිමේන්තුව විසින් මෙසේ පනවනු ලැබේ:—

- 1. (1) මේ පනත 2014 අංක දරන අපරාධයක වින්දිතයන් ලුහුඩු නාමය.

   සහ සාක්ෂිකරුවන් හට සහාය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ පනත

   5 යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.
- (2) මේ වගන්තිය හැර, පනතේ විධිවිධාන, ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නියමයක් මගින් අමාතාවරයා විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි යම් දිනයක දී හෝ දිනවල දී කිුයාත්මක විය යුතු ය. මේ පනතේ විවිධ කොටස් කිුයාත්මක වන දිනය සඳහා අමාතාවරයා 10 විසින් විවිධ දින නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

1 වන කොටස

පනතේ අරමුණු

2. මේ පනතේ අරමුණු වන්නේ -

පනතේ අරමුණු.

- (අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ 5 අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් දැක්වීම, ස්ථීර කිරීම සහ කියාත්මක කිරීම සහ එම අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පුවර්ධනය කිරීම, ආරක්ෂා කිරීම, බලාත්මක කිරීම සහ තියාත්මක කිරීම සඳහා යාන්තුණයක් සැලසීම ;
- (ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ 10 ආරක්ෂාව ලබාදීම ;
  - (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට එරෙහිව වරදක් සිදුකිරීම නිසා
     වරදකරු වූ තැනැත්තන්ගෙන් වින්දිතයන් හට වන්දි මුදල්
     ලබාගැනීමට සැලැස්වීම ;
- (ඇ) පුතිෂ්ඨාපනය, වන්දී, හානිපුරණය සහ පුනරුත්ථාපනය 15 ඇතුළුව, අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහන ලබාගැනීම සඳහා විධිවිධාන සැලැස්වීම ;
  - (ඉ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් වර්ධනය කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම උදෙසා වූ, රජයේ, අධිකරණ නිලධරයන්ගේ සහ රජයේ නිලධරයන්ගේ කාර්ය සහ වගකීම් දැක්වීම ;

- (ඊ) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහිව සිදුකළ හැකි වැරදි සඳහන් කිරීම සහ ඒ වැරදි සිදුකරන තැනැත්තන් උදෙසා පැනවිය හැකි දණ්ඩන නියම කිරීම ; සහ
- 25 (උ) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව යහපත් පුතිපත්ති පිළිගැනීම සහ කියාත්මක කිරීම.

II වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්

	3. (1) අපරාධ	ටයක වින්දිතයකු හට :-	අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ
5	(අ) සමා: පෞ ලැබීණි	නව, සාධාරණව සහ ඔහුගේ ගරුත්වයට සහ ද්ගලිකත්වයට ගෞරව වන සේ සලකවා ගනු මට ;	
10	(ආ) එම වින්දිතයා ළමා වින්දිතයකු වන අවස්ථාවක දී, එම ළමයාගේ උපරිම යහපත තහවුරු වන ආකාරයකට සලකවා ගනු ලැබීමට ;		
15	හානි වෙනු කරන	ාධයක වින්දිතයකු වීම හේතුවෙන් විඳින යම් යක්, අලාභයක් හෝ පාඩුවක් සඳහා සහ ඒ ුවෙන් හානිපූරණය සහ පුතිෂ්ඨාපනය ඇතුළුව නියම හ ලද කිුයාපටිපාටියකට අනුකූලව අපුමාදව සුදුසු සාධාරණ සහනයක් ලබා ගැනීමට ;	
	9/	දුවිය හැකි යම් තර්ජන, බියගැන්වීම්, පළිගැනීම් හෝ හිපුහාරයන් ඇතුළුව යම් හානියකින් නිසි ආකාරයෙන් ාරක්ෂා වීමට ;	
20	(ඉ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් යම් මානසික හෝ කායික හිංසාවකින්, හානියකින්, ඌනතාවයකින් හෝ ආබාධයකින් පෙලෙයි නම්, ඒ සඳහා වෛදා පුතිකාර ලබා ගැනීමට ;		
25	(ඊ) (i)	අලාභ ලබා ගැනීම සඳහා ඇති සිවිල් පුතිකර්ම සහ ඊට අදාළ කාලාවරෝධ කාලසීමා ඇතුළුව, ඔහු විඳ ඇති යම් හිංසාවක් සඳහා සහන සලස්වා ගැනීමට පවතින නෛතික පුතිකර්ම පිළිබඳව ;	
30	(ii)	සිදුකරමින් පවතින යම් විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, සිදුකරන ලද වරදකට අදාළව පවත්වාගෙන යනු ලබන විමර්ශනයක පුගතිය පිළිබඳව;	
	(iii)	අභියාචනයක් සහ පුතිශෝධන ඉල්ලීමක් සහ	
35		එවැනි නඩු කෘතාව අදාළ ඔහුගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් ඇතුළුව වරදකට අදාළ නඩු කටයුත්තක් ඇසීම සදහා නියමිත දිනයන් සහ, එහි පුගතිය සහ අවසානය, පිළිබඳව ;	

- (iv) අපරාධයක වින්දිතයකුහට වරදක් සිදුකර ඇති හෝ සිදු කර ඇතැයි චෝදනා ලැබූ තැනැත්තකු, ඇපමත මුදාහැරීම සහ සැකකරු නිදහස් කිරීම පිළිබඳව, වූදිතයාට එරෙහිව අපරාධ නඩු කටයුත්තක් පැවරීම, වරදකරු කිරීම, දඬුවම් දීම හෝ චෝදනාවෙන් නිදහස් කිරීම සහ වරදකරු බන්ධනාගාරයෙන් නිදහස් කිරීම පිළිබඳව; සහ
- (v) අපරාධයක වින්දිතයකුහට සිදුවූ යම් හානියකට පුතිකාර ලබාගැනීමට සහ වඩාත් යහපත් තත්ත්වයක් ලබාගැනීම සඳහා පවතින වෛදා සහ සමාජසේවා සහ වෙනත් යම් සහායන් පිළිබඳව,

අදාළ අධිකාරින් මගින් දැනුවත් වීමට ;

5

- (උ) වරදක් සිදු කිරීමට අදාළව වාචිකව හෝ ලිඛිතව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමට සහ යම් පොලිස් ස්ථානයක හෝ පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවේ වෙනත් ඒකකයක දී හෝ අංශයක දී එම පැමිණිල්ල පොලිස් නිලධරයකු ලවා වාර්ථාගත කරවා ගැනීමට සහ අදාළ විමර්ශනය පවත්වන අධිකාරිය විසින් එම පැමිණිල්ල අපක්ෂපාතීව සහ සම්පූර්ණයෙන් ම විමර්ශනය කරවා ගැනීමට ;
- 20 (ඌ) සිදුකරමින් පවතින යම් විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, එම වින්දිතයාට එරෙහිව සිදුකරන ලැදැයි කියනු ලබන වරදකට අදාළව සිදුකරනු ලබන අපරාධ සහ අධිකරණ සහ අධිකරණ වෛදා විමර්ශන සහ මහේස්තාත් පරීක්ෂණ ඇතුළුව, විමර්ශනයක් පවත්වන කාලය තුළ දී නීති උපදේශකයකු මගින් පෙනී සිටීමට සහ එම විමර්ශන පවත්වනු ලබන නීති අධිකාරීන් වෙත අවශා නියෝජනයන් සිදු කිරීමට ;
- (එ) දැනට පවත්නා හෝ අවසන් කළ විමර්ශනයකට අගතියක් නොවන පරිදි, මරණයකට හේතුව දැක්වෙන අාකෘතිපතුවල, පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වාර්තාවල, අධිකරණ වෛදා වාර්තාවල, ඇඟිලි සලකුණු පිළිබඳ

රෙජිස්ටාර්වරයාගේ වාර්තාවල, රජයේ රස පරීක්ෂකවරයාගේ වාර්තාවල, විශේෂඥයකුගේ වෙනත් යම් වාර්තාවල සහ අපරාධ නඩු විධාන සංගුහය පනතේ 115,116 සහ 120 වන වගන්ති මගින් නියම කර ඇති පරිදි පොලිසිය විසින් මහෙස්තුාත් අධිකරණය වෙත ගොනු කළ යුතු වාර්තාවල සහතික පිටපත් ලබා ගැනීමට:

5

10

15

20

25

35

එසේ වුව ද, මේ ඡේදයේ සඳහන් වාර්තාවල සහතික පිටපත් ලබා ගැනීමේ කාර්ය සඳහා ඉල්ලීමක් කරනු ලැබ ඇති අවස්ථාවක, එම වාර්තා නිකුත් කිරීම මගින්, ඒ වාර්තාවලට අදාළව පොලිසිය විසින් පවත්වන විමර්ශනයට යම් අගතියක් සිදුවේ ද යන්න පිළිබඳව ඉල්ලීම ඉදිරිපත් කෙරෙනු ලැබුවා වූ මහේස්තාත්වරයා විසින්, පොලිසියෙන් විමසිය යුතු අතර, එම වාර්තා එකක් හෝ ඊට වැඩි ගණනක් නිකුත් කිරීම මගින් දැනට පවත්නා විමර්ශනයට අගතියක් සිදුවීමට ඉඩ ඇති අවස්ථාවක, එම වාර්තාවක් හෝ වාර්තා නිකුත් කිරීම මහෙස්තුාත්වරයා විසින් පුතික්ෂේප කළ යුතු ය;

- (ඒ) ඒ වින්දිතයාට එරෙහිව සිදු කරනු ලැබ ඇතැ යි කියන වරදක දී පවත්වන විමර්ශනයකට පෙරාතුව සහ එම විමර්ශනය පවත්නා කාලය තුළ දී හා විමර්ශනයට පසුව සහ ලසු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග සහ අභියාචනා ඇතුළුව නඩු කටයුත්තක් පවත්වාගෙන යාමට පෙරාතුව සහ ඒ නඩු කටයුත්ත පවත්වාගෙන යන කාලය තුළ දී නීතිපතිවරයා වෙත නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් ලිඛිත සන්නිවේදන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ නියෝජනයන් සිදු කිරීමට;
- (ඔ) ඒ අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට එරෙහිව සිදු කරනු ලබන වරදක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් පවත්වන විමර්ශකයකු වෙන ලිඛිත සන්නි වේදන ඉදිරිපත් කිරීමට හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් නියෝජනයන් සිදු කිරීමට සහ එම සන්නිවේදනයට හෝ නියෝජනයට පුතිචාරයක් ලබාගැනීමට ;
  - (ඕ) යම් නඩු කටයුත්තක ඇතැම් කොටස් විමසන කාලය තුළ දී ඒ විත්දිතයා පෙනී සිටීම බැහැර කිරීමෙන් පමණක් යුක්තිය නිසි ලෙස සුරක්ෂිත කරනු ලැබිය හැකි බවට

- හෝ එම නඩු කටයුත්තේ දී ඔහු විසින් වෙනත් සාක්ෂිවලට කන්දීම ඔහුගේ සාක්ෂිවලට වැදගත් ලෙස බලපෑ හැකි යයි අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ වෙනත් විනිශ්චය සභාවක් තීරණය කර ඇත්නම් මිස, ලසු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග, අභියාචන සහ යම් පුතිශෝධන ඉල්ලීම් ඇතුළුව. වරදට අදාළවන සියලු අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුතුවලට පෙනි සිටීමට ;
- (ක) ඔහුට එරෙහිව සිදුකරන ලද වරදට අදාළ අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුතුවලට යොමුවීමට සහ සහභාගිවීමට 10 අවශා කරන යම් සහාය ලබා ගැනීමට ;

5

15

- (ග) පැමිණිල්ලට අගතියක් නොවන පරිදි, ලසු නොවන පරීක්ෂණ, නඩු විභාග, අභීයාචන සහ පුතිශෝධන ඉල්ලීම් ඇතුළුව වරදකට අදාළ අපරාධ නඩු කටයුත්තක විවිධ අවස්ථාවල දී, නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් පෙනී සිටීමට සහ ඉල්ලීමක් කළ අවස්ථාවක දී, ඒ කාර්යය සඳහා නීතිමය සහාය ලබාගැනීමට;
- (ච) වරද සිදු කරනු ලැබූ තැනැත්තා වරදකරු කිරීමෙන් පසුව සහ දඬුවම තීරණය කිරීමට පෙරාතුව, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරීරයට, මානසික තත්ත්වයට, රැකියාවට. වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව පුද්ගලිකව හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන්, අධිකරණයට ගෙනහැර දැක්වීමට ;
- 25 (ජ) වරදක් සිදුකරනු ලැබීමෙන් වරදකරු වූ තැනැත්තකු විසින් පුද්ගලිකව හෝ නීති උපදේශකයකු මාර්ගයෙන් අභියාචනාවක් හෝ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කරන අවස්ථාවක දී, එම අභියාචනය හෝ ප්‍රතිශෝධන ඉල්ලීම විනිශ්චය කරනු ලබන අධිකරණය වෙත, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරීරයට, මානසික තත්වයට, රැකියාවට, වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්ත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව ගෙනහැර දැක්වීමට ; සහ

(ට) වරදක් සිදුකරනු ලැබීමෙන් වරදකරු වූ යම් තැනැත්තකු වෙත සමාව පුදානය කිරීම හෝ පනවන ලද දඬුවමක් ලිහිල් කිරීම පිළිබඳව යම් බලයලත් තැනැත්තකු විසින් සලකා බලතු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ පිළිබඳ දැන්වීමක් ලැබීමටත්, අදාළ වරද ඔහුගේ ශරී්රයට, මානසික තත්ත්වයට, රැකියාවට, වෘත්තියට හෝ රක්ෂාවට, ආදායමට, පවුලේ ජීවන තත්වයට, දේපල සහ ඔහුගේ ජීවිතයට අදාළ වන වෙනත් කාරණා ඇතුළුව ඔහුගේ ජීවිතය කෙරෙහි බලපෑ ආකාරය පිළිබඳව එසේ සමාව පුදානය කරන හෝ දඬුවම ලිහිල් කිරීම කරන තැනැත්තා වෙත අධිකාරිය මගින් ගෙනහැර දැක්වීමට ;

අයිතිය තිබිය යුතු ය.

5

10

4. (1) උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීමට හෝ උද්දේශිත මූලික වින්දිතයකුගේ අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමකට හෝ උද්දේශිත මානව හිමිකමක් ^{හිමිකම්}. 15 උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට දී පවත්වනු ලබන යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුත්කට සහභාගී වීම හා සිදු වූ වරදේ පුතිඵලයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට දරන්නට සිදු වූ වියදම් සලකා බැලීමේ දී, අධිකාරියෙන් මුදලක් ලබා ගැනීමට, අපරාධයක වින්දිතයාට හිමිකමක් 20 තිබිය යුතු ය.

- (2) රජයට අවශා සම්පත් ඇති අවස්ථාවක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් විදින ලද කායික හෝ මානසික හිංසාවක්, හානියක් ඌනතාවයක් හෝ ආබාධයක් සම්බන්ධයෙන් සුදුසු වෛදා සේවා, බෙහෙත් සහ වෙනත් වෛදා පහසුකම් 25 ඇතුළුව, යම් අවශා වෛදා පුතිකාර සහ අවශා පුනරුත්ථාපන සහ උපදේශන සේවා රජයෙන් ඉල්ලා සිටීමට සහ ලබාගැනීමට, අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.
- (3) අවශා කරන සම්පත් නොමැතිකම හෝ හිඟකම නිසා (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් ඉල්ලා සිටින 30 සේවා සැපයීමට රජයට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් විදින ලද කායික හෝ මානසික හිංසාවක්, හානියක් හෝ ඌනතාවයක් සම්බන්ධයෙන් අවශා වෛදා පුතිකාර ලබාගැනීම සඳහා අවශා මූලා පහසුකම් ලබා ගැනීමට

සහ අවශා කරන යම් පුනරුත්ථාපන සහ උපදේශන සේවා සඳහා, අධිකාරියට ඉල්ලීමක් කිරීමට ඒ වින්දිතයාට හිමිකම තිබිය යුතු ය.

5. (1) සාක්ෂිකරුවකු හට, විමර්ශන, අර්ධ අධිකරණ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අධිකරණ බලධරයන්ගෙන්, ඔහුගේ ගෞරවයට සහ පුද්ගලිකත්වයට ^{හිමිකම්.}
5 සාධාරණයක් වන සේ සහ ගෞරවයෙන් සලකවා ගනු ලැබීමට

ි සාධාරණයක් වන සේ සහ ගෞරවයෙන් සලකවා ගනු ලැ හිමිකම තිබිය යුතු ය.

(2) සාක්ෂිකරුවකු :—

- (අ) වරදක් සිදු කිරීමට අදාළව හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීමකට හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීමකට 10 අදාළව තොරතුරු සැපයීමේ ;
  - (ආ) යම් වරදක් පිළිබඳ විමර්ශනයක් හෝ යම් මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳ විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවත්වන අතරතුර දී ස්වේච්ඡාවෙන් ප්‍රකාශයක් කිරීමේ ; හෝ
  - (ආ) උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීමකට හෝ උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකම් කඩ කිරීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීමකට අදාළව අධිකරණයක දී හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට දී සාක්ෂි ලබා දීමේ,
- 20 පුතිඵලයක් වශයෙන් ඒ අතරතුර දී හෝ ඉන් පසුව, කවර හෝ ආකාරයේ හිරිහැරයකට, බියගැන්වීමකට, බල කිරීමකට, හෝ බිඳවීමකට පත් නොකළ යුතු ය.;
- (3) යම් තැනැත්තකු විසින් සිදු කරනු ලැබූ වරදකට හෝ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩකිරීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය 25 කිරීමකට අදාළව, සාක්ෂිකරුවකු විසින් යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට තොරතුරු සැපයීම හෝ පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීම හෝ කටඋත්තරයක් දීම හෝ යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂි කිසිවක් ලබාදීම හෝ නඩු කටයුත්තක් පැවැරීම හේතුවෙන් එම සාක්ෂිකරුහට සිදුවන හෝ සිදුවිය හැකි 30 යම් හානියකට, තර්ජනයකට, බියගැන්වීමකට, පළිගැනීමකට, පතිපුහාරයකට එරෙහිව ආරක්ෂාව ලබාගැනීමට, ඒ සාක්ෂිකරුවකු හට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

6. සාක්ෂිකරුවකු වන හෝ නොවන තැනැත්තකු හට, ඒ ^{ඇතැම} තැනැත්තාගේ සේවා ස්ථානයේ දී හෝ ඒ තැනැත්තාගේ සේවා අවස්ථාවන්හි දී ආරක්ෂාව වටපිටාවේ දී සිදු වූ වරදකට හෝ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමකට ලැබීමට යම හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව ඒ තැනැත්තා ^{තැනැත්තන්} 5 විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ යම් අධිකාරියක් වෙත හෝ යම් _{ඇති බව.} අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් වෙත තොරතුරු සැපයීමේ, පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමේ හෝ කටඋත්තරයක් දීමේ හෝ යම් අධිකරණයක හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂියක් ලබා දීමේ හේතුවෙන් හෝ එහි පුතිඵලයක් ලෙස:—

- 10 (අ) ඔහුට මානසිකව, කායිකව හෝ ඔහුගේ කීර්තිනාමයට හානියක් හෝ අලාභයක් සිදුවීම හේතුවෙන් වන යම් හිරිහැරයකට, බියගැන්වීමකට, බලකිරීමකට හෝ බිඳවීමකට; හෝ
  - (ආ) ඔහුගේ රැකියාවේ ඇතිවන අහිතකර වෙනස්වීමකට,
- 15 එරෙහිව, ආරක්ෂාව ඉල්ලා සිටීමට ඔහුට හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

7. මේ පනතේ 3 වන, 4 වන, සහ 5 වන වගන්තිවල සඳහන් අයිතිවාසිකම් කරන ලද අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ හිමිකම්වලට සහ පුවර්ධනය කිරීම සන්නද්ධ හමුදාවල සාමාජිකයන් හා පොලිස් ගරුකිරීම 20 නිලධරයන් ද ඇතුළුව සෑම රජයේ නිලධරයකුගේම සහ සෑම ආදිය, රජයේ අධිකරණ නිලධරයකුගේ ම කාර්ය විය යුතු ය.

සහ අධිකරණ නිලධරයන්ගේ කාර්යක් බව.

III වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට එරෙහිව වන වැරදි

8.(1) යම් තැනැත්තකු විසින් —

(අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු තැති ගැන්වීමේ ^{සාක්ෂිකරුවන්ට} 25 හෝ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව කරනු ලැබු 30 පැමිණීල්ලක් හෝ පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට බල කිරීමේ අරමුණින්, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ ශරීරියට,

වින්දිතයන්ට

කීර්තිතාමයට හෝ දේපලවලට නැතහොත් එම විත්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සම්බන්ධයෙන් ඇති වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ ශරීරයට, කීර්තිතාමයට හෝ දේපලවලට හානියක් සිදු කර තර්ජනය කිරීමෙන් ; හෝ

(ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් හෝ කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමේ අරමුණින් හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක හෝ කොම්ෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට එම අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙන ලද කටඋත්තරයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂිකයක් සඳහා පුතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ස්ඓච්ඡාවෙන් ම තුවාල සිදු කිරීමෙන්,

ඒ තැනැත්තා වරදක් සිදුකරන ලබන අතර, මහාධිකරණයක විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දහයකට නොවැඩි බන්ධනාගාරත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් විසිදහසක දඩයකට හෝ ඔහු යටත් 20 විය යුතු ය.

(2) යම් තැනැත්තකු විසින් —

නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ යම් අධිරකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ 25 නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පවරනු ලැබූ නඩු කටයුත්තක් හෝ කරනු ලැබූ පැමිණිල්ලක් ඉල්ලා අස්කර ගැනීමට බලකිරීමේ අරමුණින් හෝ ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ 30 සාක්ෂිකරු විසින් දෙන ලද කටඋත්තරයක් හෝ සපයන ලද සාක්ෂියක් සඳහා පුතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන්,

(අ) අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ස්වේච්ඡාවෙන් බරපතල තුවාල සිදු කිරීමෙන් ; හෝ

(ඈ) අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට අයුතු ලෙස අවහිර කිරීමෙන්,

ඒ තැනැත්තා, වරදක් සිදුකරන ලබන අතර. මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දොළහකට නොවැඩි 5 බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් තිස්දහසක දඩයකට ඔහු යටත්විය යුතු ය.

(3) යම් තැනැත්තකු විසින් —

නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව පැමිණිල්ලක් ඉදිරිපත් කිරීමෙන් හෝ කටඋත්තරයක් දීමෙන් හෝ 10 යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව සාක්ෂි දීමෙන් වැළැක්වීමේ අරමුණින් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරයක් වෙත එම තැනැත්තාට එරෙහිව කරන ලද පුකාශයක් හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී ඒ තැනැත්තාට 15 එරෙහිව දෙන ලද සාක්ෂියක් සඳහා පුතිහිංසා කිරීමක් වශයෙන්-

- (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුව යම් ස්ථානයකින් පිටකිරීම සඳහා, බලකිරීමකින් හෝ වංචා සහගත උපකුම මගින් බලය අනිසි ලෙස යෙදීමෙන් හෝ වෙනත් යම් බලකිරීමකින් පොළඹවා ගනු ලැබීමෙන්; හෝ
- 20 (ආ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ දේපලවලට අයුතු සහගත පාඩුවක්, අලාභයක් හෝ විනාශයක් සිදු කිරීමට අදහස් කරන හෝ එසේ විය හැකි බව දැන දැනම ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ දේපලවලට එම පාඩුව, අලාභය හෝ විනාශය සිදු කරනු ලැබීමෙන්;

ඒ තැනැත්තා, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට, අවුරුදු දොලහකට නොවැඩි කාලයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් තිස්දහසක දඩයකට ඔහු යටත් විය යුතු ය.

30 (4) යම් තැනැත්තකට සිදු වූ වරදකට හෝ එම තැනැත්තාගේ මූලික අයිතිවාසිකම් කඩවීමකට හෝ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමකට අදාළව නඩු කටයුත්තක් පැවරීම හෝ යම් අධිකරණයක් තුළ හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂි ලබාදීම හෝ නීතිය

බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් වෙත යම් තොරතුරු සැපයීම හෝ පැමිණිල්ලක් කිරීම හෝ කටඋත්තරයක් දීම නිසා හෝ එහි පුතිඵලයක් ලෙස,

- (අ) ඒ තැනැත්තාට යම් හිරිහැරයක්, බිය ගැන්වීමක්, බලකිරීමක්, බිඳවීමක්, කායික හෝ මානසික වේදනාවක්, ඔහුගේ කීර්තියට හානියක් හෝ අලාභයක් සිදු කරන; හෝ
  - (ආ) ඒ තැනැත්තාගේ සේවා ස්ථානයේ සේවා තත්ත්වයට අහිතකර වෙනස්කමක් සිදු කරන,

වෙනත් යම් තැනැත්තකු, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, 10 මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී අවුරුදු හතකට නොවැඩි කාලයකට බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට හෝ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(5) සද්භාවයෙන් සහ—

- (අ) නීතියෙන් සාදන ලද යම් විධිවිධාන හෝ කිුිිියාපටිපාටිවලට;
  - (ආ) අධිකරණ නිලධරයකු විසින් කරන ලද නියමයක්; හෝ
  - (ඇ) යම් තීතියක් මගින් හෝ ඒ යටතේ විධානයක් තිකුත් කිරීමට නිසි බලයලත් තැනැත්තකු විසින් කරනු ලබන විධානයකට,
- 20 අනුව හෝ ඊට අනුකූලවීමක දී හැර,
  - (අ) වරදක් පිළිබඳ විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීමේ හෝ පවත්වාගෙන යාමේ කාර්ය සඳහා දෙන ලද තොරතුරු ලබා ගනිමින්;
- (ආ) වරදක් පිළිබඳ විමර්ශන කියාවලියේ දී තොරතුරු රැස්කර ගනිමින්; හෝ
  - (ඇ) වෙනත් යම් කැනැත්තකුගෙන් (අ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් කරන ලද යම් තොරතුරු ලබා ගනිමින්,

අදාළ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ ඒ තොරතුරු සපයන ලද පිළිගත හැකි සාක්ෂිකරු හෝ ඔත්තුකරුගේ අනතාතාව පිළිබඳව තුන්වන පාර්ශවයකට තොරතුරු හෝ ඉන් කොටසක් සපයන හෝ නිකුත් කරන හෝ ලබාදෙන හෝ පුසිද්ධියට පත් කරන නැතහොත් එම 5 තොරතුරු හෝ එයින් කොටසක් බෙදා හැර ඒ මගින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ, පිළිගත හැකි සාක්ෂිකරුගේ හෝ ඔත්තුකරුගේ ජිවිතය අනතුරකට ලක්කරන යම් තැනැත්තකු, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධතාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ 10 රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට හෝ යටත් විය යුතු ය.

- (6) වරදක් සිදුකරන ලද බවට සැකකරන හෝ චෝදනා ලබන යම් තැනැත්තකු—
- (අ) ඒ වරද සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් පැවරීමට අදහස්කරන හෝ සූදානම්වන; 15 හෝ
  - (ආ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ යම් අධිකාරියකට, කොමිෂන් සභාවකට හෝ අධිකරණයකට ඒ තැනැත්තාට එරෙහිව තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීමට සූදානම් වන,

වෙනත් තැනැත්තකුට, ඒ තැනැත්තා විසින් ඒ වරද සිදුකරන ලද 20 බවට සැකකරන හෝ චෝදනා ලබන ඒ පළමුව සඳහන් කළ තැනැත්තාට එරෙහිව නඩු කටයුත්තක් පැවරීමෙන් හෝ සතා තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීම වැළැක්වීමේ, අධෛර්යට පත්කිරීමේ හෝ අවහිර කිරීමේ අරමුණින්, ඔහුට යම් අල්ලසක් පුදානය කිරීමෙන්, සැපයීමෙන් හෝ ලබා දීමෙන්, වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, 25 මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ විට ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට, යටත් විය යුතු ය.

(7) වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ කොට්ඨාසය, අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඇතුළුව අධිකාරියෙන්, පොලීසියෙන් යම් ආරක්ෂාවක් හෝ සහයෝගයක් ලබා ගැනීමේ අරමුණින් යම් තැනැත්තකු විසින් දැන දැනම අසතා තොරතුරු සැපයීම හෝ අසතා යයි විශ්වාස 5 කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති තොරතුරු කිසිවක් සැපයීමෙන් වරදක් සිදුකරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දඬුවමකට සහ රුපියල් පහලොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

(8) සද්භාවයෙන් සහ—

- 10 (i) නීතියෙන් සාදන ලද විධිවිධාන හෝ කුියා පටිපාටිවලට;
  - (ii) අධිකරණ නිලධරයකු විසින් කරන ලද නියමයක්; හෝ
  - (iii) යම් නීතියක් මගින් හෝ එ යටතේ විධානයක් නිකුත් කිරීමට නිසි බලය දෙන ලද තැනැත්තකු විසින් නිකුත් කරනු ලබන විධානවලට,
- 15 අනුව හෝ ඊට අනුකූලවීමක දී හැර, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීම භාරව සිටින හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමේ දී සහභාගි වන හෝ සහයවන හෝ අනාාකාරයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයන ආරක්ෂාවට අදාළවන තොරතුරු සන්තකයේ දරන යම් තැනැත්තකු විසින්, ඒ 20 තොරතුරු වෙනත් තැනැත්තකුට සැපයීමෙන්, නිකුත් කිරීමෙන් හෝ ලබා දීමෙන් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ ජීවිතය අනතුරට ලක් කිරීමෙන් වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර, මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කිරීමේ දී, ඒ තැනැත්තා අවුරුදු හතකට නොවැඩි බන්ධනාගාර ගත කිරීමේ දඬුවමකට හෝ රුපියල් 25 පහලොස් දහසක දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

9. 8 වන වගන්තියේ සඳහන් යම් වරදක් සිදුකිරීමට තැත් කරන, 8 වන වෙනත් තැනැත්තකුව වරදක් කිරීමට පොළඹවන හෝ චේතනාන්විතව වගන්තිය සහය වන හෝ වරදක් සිදු කිරීමට කුමන්තුණයක යෙදෙන සිදුකිරීමට තැනැත්තෙක්, වරදකට වරදකරු වන අතර, මහාධිකරණය මගින් _{තැත්කිරීම} 5 වරදකරු කිරීමෙන් පසු ඒ වගන්තිය මගින් ඒ වරද සඳහා පනවන 🕬 ලද එම දඩුවමම ඒ තැනැත්තාට නියම කරනු ලැබිය යුතු ය.

පෙළඹවීම වරදක් බව.

10.(1)(අ) 8 වන වගන්තිය සහ 9 වන වගන්තිය යටතේ වූ වරදක් 8 වන සහ 9 සංඥය සහ ඇපදිය නොහැකි වරදක් විය යුතු අතර, ^{වන වගන්ති} අභියාචනාධිකරණය මගින් දෙන ලද වාතිරේකීය යටතෙ පූ අවස්ථානුගත කරුණු යටතේ හැර, එවැනි වරදක් සඳහා සහ අපදිය 10 සැක කරනු ලැබ සිටින, චෝදනා ලද හෝ වරදකරුවකු නොහැකි වූ කිසිදු තැනැත්තකු ඇප පිට මුදා හැරීම නොකළ ^{වරදක් බව.} යුතු ය;

(ආ) යම් තැනැත්තකු ඇපපිට මුදා හැරීමේ දී, සැකකරු විසින් වරද සිදු කරනු ලැබ ඇත්තේ යම් තැනැත්තකුට එරෙහිව 15 ද, එම තැනැත්තා සමග සහ ඒ ඇප පුදානය කරන නියමයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය හැකි වෙනත් යම් තැනැත්තන් සමග සන්නිවේදන පවත්වාගෙන යාම හෝ සමීපයට පැමිණීම තහනම් කිරීමේ කොන්දේසියක් 20 පැනවීමට, අභියාචනාධිකරණයට බලතල තිබිය යුතු ය.

(2) 8 වන වගන්තිය හෝ 9 වන වගන්තිය යටතේ යම් වරදක් සිදුකර ඇතැයි චෝදනා ලැබූ තැනැත්තකුට එරෙහිව පවත්වන නඩු විභාගයක්, ඒ අධිකරණයේ වෙනත් නඩු කටයුත්තක් ඇසීමට පෙරාතුව විභාගයට ගත යුතු අතර, වාර්තා ගත කල හැකි 25 නොවැළැක්විය හැකි හේතු මත මිස, දිනපතා පැවැත්වෙන නඩු විභාගයක් ලෙස පවත්වාගෙන යා යුතු අතර, එම නඩු විභාගය අතරතුර දී කල් දැමීම ද නොකළ යුතු ය.

(3) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇපමත සිටින යම් තැනැත්තකු, 8 වන වගන්තිය හෝ 9 වන වගන්තිය යටතේ 30 වරදක් සිදුකර ඇති බවට නිගමනය කිරීම සඳහා බැලූ බැල්මට පෙනෙන කරුණු ඇති බවට විමර්ෂණයක් කිරීමෙන් පසුව අධිකරණය විසින් අනාවරණය කරගනු ලබන අවස්ථාවක දී, එම විමර්ෂණය පවත්වනු ලැබූ අධිකරණය විසින්, එකී තැනැත්තාට

පුදානය කරනු ලැබූ ඇප අවලංගු කළ යුතු අතර, ඇප මත මුදා හරිනු ලැබ ඇත්තා වූ එම තැනැත්තාගේ වරද සම්න්ධයෙන් වූ නඩු විභාගය අවසන්වන තෙක් එම තැනැත්තාව, රක්ෂිත බන්ධනාගාරගත කරනු ලැබිය යුතු ය.

5 IV වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ජාතික අධිකාරියක් පිහිටුවීම

11. (1) (මෙහි "අධිකාරිය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අපරාධයක අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වින්දිතයන් 10 වූ ජාතික අධිකාරිය වශයෙන් හඳුන්වනු ලබන අධිකාරියක්, පිහිටුවනු සහ සාක්ෂිකරුවන් ලැබිය යුතු ය.

ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වූ ජාතික අධිකාරිය.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය මගින් එයට පවරා ඇති නාමයෙන් අධිකාරිය අවිච්ඡින්න පැවැත්මක් ඇති සංස්ථාවක් වන අතර, පොදු මුදුාවක් තබා ගැනීමට ද, එකී නාමයෙන් එය විසින් ද නඩු පැවරීම 15 හා පවරනු ලැබීම කළ හැකි ය.
  - 12. (1) අධිකාරියේ කටයුතු පරිපාලනය කිරීම සහ කළමනාකරණය අධිකාරියේ කිරීම (මෙහි මින් මතු "මණ්ඩලය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) කළමනාකරණ පහත දැක්වෙන සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත කළමනාකරණ ^{මණ්ඩලය}. මණ්ඩලයකට පැවැරිය යුතු ය:—

- (අ) පහත දැක්වෙන නිල බලයෙන් පත් වූ සාමාජිකයන්— 20
  - (i) අධිකරණ විෂයය භාර අමාතාවරයා ගේ අමාතාහාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ එකී ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එම අමාතහාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;
- (ii) පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුව භාර අමාතාවරයාගේ 25 අමාතහාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාතහාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;

- (iii) කාන්තා කටයුතු විෂයය භාර අමාතාාංශයේ ලේකම්වරයා හෝ ඒ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාතාහංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;
- (iv) ළමයින් පිළිබඳ විෂයය භාර අමාත නාංශයේ ර ලේකම්වරයා හෝ ඒ අමාත නාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් නම් කළ එකී අමාත නාංශයේ අතිරේක ලේකම්වරයකු;
  - (v) 1996 අංක 21 දරන ශී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයකු;
    - (vi) නීතිපතිවරයාගේ නාමිකයකු; හෝ

- (vii) ජොෂ්ඨ නියෝජා පොලිස්පතිවරයකුගේ ධුරය දරන පොලිස්පතිවරයාගේ නාමිකයකු;
- එසේ වුව ද, මෙම ඡේදයේ (iii) වන සහ (iv) වන 15 අනුඡේදවල නිශ්චිතව සඳහන් කර ඇති විෂයයන් එක් අමාතාවරයකුට පවරා ඇති විටක හෝ භාරයේ පවතින අවස්ථාවක දී, ඒ අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයාට පමණක්, මෙම ඡේදය යටතේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු බවට පත්වීමට හිමිකම ඇත්තේ ය.
- 20 (ආ) ජනාධිපතිවරයා විසින්, අපරාධවේදය, අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය, මානව හිමිකම් පුවර්ධනය හා ආරක්ෂා කිරීම හෝ වෛදා විදහාව ආශිත හෝ ඒ හා සම්බන්ධිත වෘත්තීන්වල හෝ වෘත්තීමය ක්ෂේතුවල අධභාපනික හෝ වෘත්තීමය සුදුසුකම් ලත් සහ පළපුරුද්දක් ඇති තැනැත්තන් අතරින් ජනාධිපතිවරයා විසින් තෝරා පත් කර ගත් සාමාජිකයන් පස්දෙනකු-
  - (2) ජනාධිපතිවරයා විසින්, මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයන් අතරින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා තෝරා පත්කළ යුතු අතර, ඔහු අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද විය යුතු ය.

(3) මේ පනතේ උපලේඛනයේ විධිවිධාන, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් පත් කිරීමට, මණ්ඩලයේ රැස්වීම්වලට සාමාජිකයන්ට ගෙවනු ලබන පාරිශුමිකවලට සහ මණ්ඩලයේ මුදුාවට සහ ඒ හා සම්බන්ධයෙන්, අදාළ කරගත යුතු ය.

5 13. (1) අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තවායන් විය යුත්තේ:—

අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තවෳයන්.

- (අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනාගැනීම සහ ඒවාට ගෞරවය කිරීම පුවර්ධනය කිරීම;
- (ආ) සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් හඳුනාගැනීම සහ ඒවාට 10 ගෞරවය කිරීම පුවර්ධනය කිරීම;
  - (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීමට සැලැස්වීම;
- (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ යම් අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් කඩකරන ලදැයි යන්න පිළිබඳව ලැබුණු පැමිණිල්ලක් හෝ යම් තොරතුරු මත, මේ පනත යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් හඳුනා ගැනීම, ආරක්ෂා කිරීම සහ පුවර්ධනය කිරීම සහතික 20 කිරීම උදෙසා, කරන ලදැයි කියන කඩකිරීම පිළිබඳව විමර්ශනය කර ඒ සම්බන්ධයෙන් සුදුසු නිවැරදි කිරීමේ කියාමාර්ග ගැනීමට අදාළ අධිකාරීන්ගෙන් ඉල්ලා සිටීම;
- (ඉ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට අවශා පුතිකාර හානිපූරණය, පුතිෂ්ඨාපනය සහ පුනරුත්ථාපන 25 පියවර ගැනීම ඇතුළුව අවශා සහාය සැපයීම;

30

(ඊ) අපරාධයක වින්දිතයන් හට මේ පනතේ 29 වන වගන්තිය මගින් පිහිටුවන ලද අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අරමුදලෙන් වන්දි පුදානය කිරීම සඳහා යෝජනා කුමයක් සකස් කර එය පිළිගැනීම සහ කියාත්මක කිරීම;

- (උ) මේ පනත මගින් සලසා ඇති අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පිළිබඳව මහජනයා දැනුවත් කිරීම;
- (ඌ) විශේෂයෙන්ම අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් 5 හට—
  - (i) ඵලදායි ආරක්ෂාව;
  - (ii) අවශා පුතිකාර, පුනරුත්ථාපනය සහ උපදේශනය; සහ
  - (iii) වෙනත් සුදුසු සහායන්,
- 10 සැපයීම ඇතුළුව, අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට මෙම පනතින් සලසා ඇති අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම්වලට බලාත්මක භාවයක් ලබාදීම පිණිස යොදා ගත යුතු, පිළිගත යුතු හෝ කි්යාත්මක කළ යුතු සුදුසු සහ විශේෂිත පියවර පිළිබඳ සාමානායෙන් හෝ එක් එක් අවස්ථාවන් වෙන් වෙන්ව සලකා බැලීමේ පදනම මත, ශී ලංකා පොලිස් දෙපාර්තමේන්තුවට සහ වෙනත් යම් රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකට, වාවස්ථාපිත ආයතනයකට සහ රජයේ නිලධරයන්ට, උපදෙස් දීම සහ නිර්දේශ කිරීම;
- 20 (එ) විවිධ අධිකාරීන් විසින් පිළිගත් සහ අනුගමනය කරන, දැනට පවතින පුතිපත්ති, නීති සහ කියාමාර්ග සහ කියාපටිපාටි අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පුවර්ධනය සහ ආරක්ෂා කිරීමට අදාළව පිළිගත් සම්මතයන්ට සහ යහපත් පුතිපත්තිවලට අනුකූල බව තහවුරු කර ගැනීම උදෙසා ඒවා සමාලෝචනය කිරීම හා එම සමාලෝචනයන් පදනම් කර ගනිමින්, සුදුසු පුතිපත්ති, නීති සහ කියාමාර්ග පිළිගැනීම, සංශෝධනය කිරීම සහ යොදාගැනීම පිළිබඳව නිර්දේශ කිරීම;

- (ඒ) යම් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් හෝ වෙන යම් තැනැත්තකුගේ ඉල්ලීම මත, සමකාලීන හෝ ආසන්න සමකාලීන ශුවා දෘෂා සම්බන්ධකයක් මගින් සාක්ෂි ලබා ගැනීමේ පිළිගත් පුතිමාන සහ යහපත් පුතිපත්ති පිළිබඳව තොරතුරු ලබා දීමට සැලැස්වීම;
- (ඔ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ වයස, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, ආගම, භාෂාව, සංස්කෘතික විශ්වාසයන් සහ පුරුදු, ජන වාර්ගික හෝ සමාජ පුහවයන් හෝ ආබාධිත බව හෝ වෙනත් යම් හේතූන් නිසා සිදුවන හානි හෝ සිදුවිය හැකි හානිවල පුතිඵලයන් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට පැන නගින අවශානා සහ සුවිශේෂ කණ්ඩායම්වලට අයත් අපරාධයක වින්දිතයන්ට පැන නගින විශේෂ අවශාතා මත, ශ්‍රී ලංකා පොලිසියේ, බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධරයන්, රජයේ වෛදා නිලධරයන්, පරිවාස සහ සමාජ සේවාවලට සම්බන්ධ රජයේ නිලධරයන් ඇතුළුව, නීතිය බලාත්මක කිරීමට සම්බන්ධ රජයේ නිලධරයන් සංචේදීකරණය කිරීමට පියවර ගැනීම;
- (ඕ) ශී් ලංකා පොලිසියේ, බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුවේ 20 නිලධරයන්, රජයේ වෛදා නිලධරයන් සහ රජයේ සමාජ සේවා ආයතනවල නිලධරයන් ඇතුළුව, නීතිය බලාත්මක කිරීමට අදාළ අධිකරණ, කොමිෂන් සහා, වෙනත් යම විනිශ්චය සහා, රජයේ නිලධරයන් සහ වාවස්ථාපිත ආයතනවල සේවා නියුක්තයන් වීසින්, අපරාධයක වන්දිතයන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීමට අදාළ පාලන සංගුහයන් සහ පිළිගත් පුතිමාන සහ යහපත් පුතිපත්ති පිළිපැදීම සහ අදාළ කර ගැනීම පුවර්ධනය කිරීම සහ නිර්දේශ කිරීම;
  - (ක) (i) අපරාධ සිදුවීම අඩුකළ හැකි;
- 30 (ii) නිශ්චිත අපරාධවලින් වින්දිතයන් හට සිදුවන බලපෑම අවම කළ හැකි හෝ වැළැක්විය හැකි;
  - (iii) වින්දිතයන්ට ඵලදායි ලෙස ප්‍රතිකාර කළ හැකි,ප්‍රනරුත්ථාපනය කළ හැකි, උපදේශනය කළ හැකි,

- සහාය දිය හැකි, වන්දි ගෙවිය හැකි සහ ආරක්ෂා කළ හැකි;
- (iv) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් ඉදිරිපිට හෝ අධිකරණයක් ඉදිරිපිට සහ වෙනත් කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සහ වෙනත් විනිශ්චය සභාවක් ඉදිරිපිට වූ නඩු කටයුත්තක දී, බියෙන් තොරව සාක්ෂිකරුවන් හට පුකාශයන් කිරීමට හෝ සාක්ෂි දීමට උපකාරී වන පරිසරයක් නිර්මාණය කළ හැකි,

5

10

15

(v) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසිය හැකි

කුම සහ විධි පිළිබඳව පර්යේෂණ පැවැත්වීම හෝ එසේ පැවැත්වීම පුවර්ධනය කිරීම;

- (ග) අපරාධ සිදුවීම් අඩුකිරීම සඳහා සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ පහසුකම් සැලැස්වීම සඳහා අදාළ රජයේ ආයතනවලට ඒ ආයතන මගින් තෝරාගනු ලැබිය හැකි සමාජ, සෞඛා, අධාාපනික, ආර්ථික සහ අපරාධ වැළැක්වීමේ පුතිපත්ති පිළිබඳව නිර්දේශ කිරීම;
- (ච) අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය තුළ දඬුවම් නියම කිරීමට 20 විකල්පයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයන් පෙර සිටි තත්ත්වයට ගැනීමේ පියවර වර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ කිුයාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ කිරීම;
- (ජ) අපරාධ යුක්ති පරිපාලනය කිරීමේ කුමයක් ලෙස සහ අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය තුළ දඬුවම් නියම කිරීමට විකල්පයක් වශයෙන්, පෙර තිබූ තත්ත්වයට පැමිණවීම සඳහා යුක්ති සහගත පියවර ගැනීම වර්ධනය කිරීම, පිළිගැනීම සහ කියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් නිර්දේශ කිරීම;
- (ට) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය 30 සැපයීම සඳහා යෝජනා කුමයක් වැඩිදියුණු කිරීම, යොදාගැනීම සහ කුියාත්මක කිරීම;
  - (ඩ) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාශය පිහිටුවීම සහ පවත්වාගෙන යාම සඳහා අදාළ නියමු උපදේශන නිකුත් කිරීම;

- (ණ) (i) අධිකාරිය විසින් මේ පනතේ අරමුණුවලට බලාත්මක භාවයක් දී ඇති ආකාරය;
  - (ii) අධිකාරියේ කාර්යය සහ කර්තවා කි්යාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීම; සහ
- 5 (iii) අවශා පුතිපත්තිමය සහ නීතිමය පුතිසංස්කරණ,

පිළිබඳ වාර්තාවක් වාර්ෂිකව පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කිරීම; සහ

(ත) මේ පතතේ පරමාර්ථ සාක්ෂාත් කර ගැනීමට අවශා විය හැකි වැඩිදුරටත් වූ යම් කර්තවා හා කාර්යයන් ඉටු කිරීම හෝ කියාත්මක කිරීම.

10

20

- (2) යම් තැනැත්තකු හෝ අධිකාරියක් වෙත, අධිකාරිය විසින් යම් නිර්දේශ කරනු ලබන අවස්ථාවක දී හෝ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් පියවර ගන්නා ලෙස යම් තැනැත්තකුට හෝ අධිකාරියකට නියම කරනු ලබන අවස්ථාවක—
- (අ) එම නිර්දේශය කියාත්මක කොට හෝ එම පියවර ඉටුකර ඒ පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත වාර්තා කිරීම; හෝ
  - (ආ) එම නිර්දේශ බලාත්මක කිරීමට හෝ පියවර ගැනීමට එම තැනැත්තාට හෝ අදාළ අධිකාරියට නොහැකි වන අවස්ථාවක, ඒ සඳහා හේතු ඉදිරිපත් කරමින් ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව අධිකාරිය වෙත වාර්තා කිරීම,

එම තැනැත්තාගේ හෝ අදාළ අධිකාරියේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) (2) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ යම් තැනැත්තකු හෝ අදාළ අධිකාරියක් විසින් පුමාණවත් පරිදි සහ නිසි ආකාරයට යම් නිර්දේශ හෝ පියවර ගැනීම බලාත්මක කරන බවට හෝ 25 කරගෙන යන බවට සහතික වීමේ කාර්ය සඳහා අදාළ නිර්දේශ බලාත්මක කිරීමේ දී හෝ පියවර ගැනීමේ දී එම තැනැත්තා හෝ අධිකාරිය විසින් ඉටු කරනු ලබන සියලු කටයුතු නියාමනය කිරීමට අධිකාරියට බලය ඇත්තේ ය.

- 14. (1) අධිකාරියට පහත දැක්වෙන බලතල තිබිය යුතු ය:— අධිකාරියේ _{බලතල.}
  - (අ) අපරාධයක විත්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකමක් හෝ හිමිකමක් කඩවීමක් පිළිබඳව හෝ අතාසන්ත කඩවීමක් පිළිබඳව විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීම සඳහා:—

5

10

- (i) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන වෙනත් යම් තැනැත්තකුට, අධිකාරිය ඉදිරියට පැමිණෙන ලෙස සහ පරීක්ෂණයකට හෝ විභාගයකට සහභාගිවීමට නියම කිරීම;
  - (ii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන යම් තැනැත්තකුට, පරීක්ෂා කිරීම සහ පිටපත් කිරීම සඳහා පොලිස් පරීක්ෂණ සටහන්, තොරතුරු සටහන් පොත්වල උද්ධෘත, නිලධාරීන්ගේ හමුවීමේ පොත්වල උද්ධෘත ඇතුළුව ඔහුගේ හෝ එහි සන්තකයේ හෝ භාරයේ තිබෙන යම් ලේඛනයක්, එහි සහතික කළ පිටපතක් හෝ වෙනත් දෙයක් අධිකාරිය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට නියම කිරීම;
- (iii) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් නොවන 20 වෙනත් තැනැත්තකුට, ඔහු හෝ එය සන්තකයේ තිබිය හැකි යම් තොරතුරු ලිඛිතව අධිකාරිය වෙත සැපයීමට නියම කිරීම;
- (iv) අධිකරණ නිලධරයකු හෝ කොමිෂන් සභාවක කොමසාරිස්වරයකු නොවන යම් තැනැත්තකු සමග 25 සම්මුඛ සාකච්ඡාවක් පවත්වා එම තැනැත්තාගේ පුකාශය සටහන් කිරීම; සහ

5

10

15

- (v) යම් අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට ඉල්ලීමක් ඉදිරිපත් කර එමගින් එම අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ යම් නඩුවක වාර්තා, යම් නඩුවක හෝ වෙනත් වාර්තාවල සහ එම අධිකරණයේ හෝ කොමිෂන් සභාවේ නඩු වාර්තාවක හෝ ගොනුවක ගොනුකර ඇති වෙනත් දෙයක් පිළිබඳ සහතික කළ පිටපත් ලබා ගැනීම;
- (vi) යම් විමර්ශනයක්, පරීක්ෂණයක්, තඩු විභාගයක් හෝ වෙනත් කටයුත්තක් ඇතුළුව, යම් ස්ථානයක සිදුවන යම් සිද්ධියක්, ස්ථානගත කිරීමක් හෝ කියාවලියක් පරීක්ෂා කිරීමට, විභාග කිරීමට හෝ නිරීක්ෂණය කිරීමට සහ වාර්තා කිරීමට එම ස්ථානයට ඇතුළුවීම;
- (vii) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිමිකම් පුවර්ධනය කිරීම හෝ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා හෝ අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩකිරීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් සිදු වූ යම් අලාභයක් සඳහා පුතිකර්ම යෙදීම සඳහා උචිත නියමයක් කිරීම සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් පියවර ගැනීමට විධාන කිරීම, උපදෙස් දීම හෝ නිර්දේශ කිරීම;
- (ආ) යම් නිශ්චල හෝ චංචල දේපලක් අත්කර ගැනීම, දැරීම, කුලියට හෝ බද්දට ගැනීම හෝ දීම, උකස් කිරීම, ඔඩපනය
   කිරීම, විකිණීම හෝ අනාංකාරයකින් නියාදනය කිරීම;
  - (ඇ) එහි කාර්යයන් සහ කර්තවායන් කියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම සඳහා අවශා විය හැකි යම් ගිවිසුම්වලට ඇතුළත් වීම;

- (අා) එහි අරමුදලේ බැරට ඇති මුදල්, සුදුසු සහ ආරක්ෂිත ආකාරයකින් ආයෝජනය කිරීම සහ බැංකුවල ජංගම, ඉතිරි කිරීමේ සහ තැන්පතු ගිණුම් ආරම්භ කර ඒවා පවත්වාගෙන යාම;
- 5 (ඉ) එහි කාර්යයන් සහ කර්තවායන් නිසි ලෙස කියාත්මක කිරීම සහ ඉටුකිරීම සඳහා අවශා විය හැකි නිළධරයන්, උපදේශකවරු සහ උපදෙස් දෙන්නන් පත්කිරීම, ඉවත් කිරීම සහ ඔවුන් පිළිබඳ විනය පාලන කටයුතු කියාත්මක කිරීම;
- 10 (ඊ) 24 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව වූ මූලාශුවලින් පරිතාහ, තාහග, රික්තවරණ සහ ප්‍රදාන ඉල්ලා සිටීම, පිළිගැනීම සහ ලබාගැනීම සහ එහි කාර්යයන් සහ කර්තවායන් නිසි ලෙස ඉටු කිරීම උදෙසා ඒවා යොදා 15 ගැනීම.
  - (උ) මේ පනත යටතේ එහි කාර්යන් සහ කර්තවායන් නිසි ලෙස කිුිිියාත්මක කිරීම සහ ඉටු කිරීම සඳහා අවශා විය හැකි වෙනත් යම් සහ වැඩිදුරටත් වූ සියලු බලතල කිුිිියාත්මක කිරීම.
- 20 (2) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ, අධිකාරිය විසින් පනවන ලද යම් නියමයකට අනුකූලව කියාකිරීම පැහැර හරින යම් තැනැත්තෙක් අධිකාරියට අපහාස කිරීමේ වරදකට වරදකරු විය යුතු ය.
- (3) අධිකාරියට විරුද්ධව සිදු කරන ලද සෑම අපහාස වරදක් 25 සම්බන්ධයෙන්, ඒ වරද ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ අධිකාරයට විරුද්ධව සිදු කරන ලද අපහාස වරදක් වූවාක් මෙන් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් දඬුවම් කරනු ලැබිය යුතු අතර, ඒ සෑම වරදක්ම විභාග කිරීමේ අධිකරණ බලය මෙයින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය වෙන පැවරෙන්නේ ය.
- 30 (4) යම් තැනැත්තකු විසින් (2) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අපහාස වරදක් සිදුකර ඇති බවට අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, අධිකාරිය විසින් ඒ නිශ්චය කිරීම දැක්වෙන

සහතිකයක් ශේෂ්ඨාධිකරණය වෙත යැවිය හැකි ය. ඒ සෑම සහතිකයක් ම අධිකාරියේ සභාපතිවරයා විසින් අත්සන් කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (5) මේ වගන්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි, සැලකිල්ලට 5 ගැනීම සුදුසු යයි ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය කල්පනා කරන අපහාස වරදක් සම්බන්ධයෙන් දඬුවම් කිරීම සඳහා වූ යම් නඩු කටයුත්තක දී (4) වන උපවගන්තිය යටතේ අත්සන් කරන ලද සහ අධිකරණය වෙත යවන ලද සහතිකයක් යයි කියනු ලබන යම් ලේඛනයක්-
- (අ) සාක්ෂි වශයෙන් පිළිගනු ලැබිය යුතු අතර, පටහැනිව 10 කරුණු ඔප්පු කරනු ලැබුවහොත් මිස, වැඩිදුර ඔප්පු කිරීමක් නොමැතිව එය එසේ වූ සහතිකයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය; තව ද
- (ආ) සහතිකයේ දැක්වෙන නිශ්චය කිරීම අධිකාරිය විසින් කරන ලද බවට සහ නිශ්චය කිරීමේ සඳහන් කරුණු 15 සම්බන්ධයෙන් සාක්ෂි විය යුතු ය.
- (6) අධිකාරියට විරුද්ධව කරන ලද වරදක් යයි කියනු ලබන යම් අපහාස වරදක් සම්බන්ධයෙන් දඬුවම් කිරීම පිණිස මේ වගත්තියෙන් විධිවිධාන සලස්වා ඇති පරිදි පවත්වනු ලබන යම් නඩු කටයුතුවල දී, අධිකාරියේ කිසිම සාමාජිකයකු වූ මේ පනතේ පටහැනිව 20 කුමක් සඳහන්ව ඇත ද, ඔහුගේ කැමැත්ත ඇතිව හැර, සාක්ෂිකරුවකු වශයෙන් කැඳවීම හෝ ඔහුගෙන් පුශ්න කිරීම හෝ කරනු නොලැබිය යුතු ය.
- 15. (1) වෘත්තීමය සුදුසුකමක් ඇති සහ අපරාධ යුක්ති පද්ධතිය අධාක්ෂ හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධ වෘත්තීමය කටයුත්තක ජනරාල්වරයා. 25 පළපුරුද්ද ඇති තැනැත්තකු, අධිකාරියේ අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා විය යුතු ය.
  - (2) මණ්ඩලය විසින් අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (3) අධාන්ෂ ජනරාල්වරයා අධිකාරියේ පුධාන විධායක නිලධරයා 30 විය යුතු අතර, අධිකාරියේ කටයුතු කළමනාකරණය සහ පරිපාලනය කිරීම සඳහා අවශා යම් සියලු කාර්යන් කි්යාත්මක කිරීම සඳහා වග කිව යුතු ය.

- (4) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ කාර්ය සහ කර්තවාවලින් යම් කාර්ය සහ කර්තවා, අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා වෙත පවරනු ලැබිය හැකි අතර, එම කාර්ය සහ කර්තවා ඉටු කිරීමට සහ ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශා වන මණ්ඩලයේ බලතල ද අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා 5 වෙත පවරනු ලැබිය හැකි ය.
- 16. (1) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ නිරීක්ෂණ සහ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩවීමක් පිළිබඳ හෝ අතාසන්ත පරීක්ෂණ. කඩවීමක් පිළිබඳව වූ යම් පැමිණිල්ලක් හෝ තොරතුරු පිළිබඳව නිරීක්ෂණයක්, අධිකාරිය වෙනුවෙන් එහි නිලධරයකු විසින් කරගෙන 10 යා යුතු අතර, එම නිරීක්ෂණයේ සටහන් ද ඇතුළුව එහි වාර්තාව මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.

(2) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ අයිතිවාසිකම් හෝ හිමිකම් කඩවීමක් හෝ අනායන්ත කඩවීමක් පිළිබඳව එම වාර්තාවෙන් අනාවරණය වන බවට මණ්ඩලයේ මතය වන අවස්ථාවක, මණ්ඩලය විසින්, ඒ පිළිබඳව පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට, මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතුරින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතුරින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් තුන්දෙනකුගෙන් සමන්විත වූ මූල මණ්ඩලයක් පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.

15

- (ආ) මණ්ඩලය විසින් එම මූල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු එහි සභාපතිවරයා ලෙස පත් කරනු ලැබිය යුතු ය.
- 25 (3) 14 වන වගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) සිට (iv) දක්වා වූ අනුඡේදවල විධිවිධාන මූල මණ්ඩලය විසින් පවත්වනු ලබන පරීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (4) පරීක්ෂණය පවත්වනු ලබන යම් කාරණයක් සම්බන්ධයෙන් මූල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් අතර මතභේදයක් ඇති වූ අවස්ථාවක, 30 බහුතරයකගේ මතය කියාත්මක විය යුතු ය.

- (5) මේ වගන්තිය යටතේ වූ පරීක්ෂණයක් අවසන්වීමේ දී, පරීක්ෂණය පවත්වන ලද කාරණය සම්බන්ධයෙන් ස්වකීය නිර්දේශ සමග එම කරුණු පිළිබඳ වාර්තාවක් මූල මණ්ඩලය විසින් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- 5 (6) මූල මණ්ඩලයේ වාර්තාව ලැබීමෙන් පසු මණ්ඩලය විසින් සුදුසු සහ උචිත යයි සලකනු ලබන ආකාරයට එම වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් වූ කිුිිියාමාර්ගයක් ගත යුතු ය.
  - 17. මේ පනත යටතේ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමේ දී විමර්ශනවල දී අධාාක්ෂ-ජනරාල්වරයා විසින් මූල මණ්ඩලයට සහාය ලබාදිය යුතු ය. අධාාක්ෂ-

විමර්ශනවල දී අධෲක්ෂ-ජනරාල්වරයා සහාය ලබාදිය යුතු බව.

10 18. (1) අධිකාරියට ස්වකීය අරමුදලක් තිබිය යුතු ය.

අධිකාරියේ අරමුදල සහ එහි මුදල් වර්ෂය.

- (2) අධිකාරියේ අරමුදලට:—
  - (අ) අධිකාරියේ පරිහරණය සඳහා පාර්ලිමේන්තුව විසින් කලින් කලට සම්මත කරනු ලැබිය හැකි යම් සියලු මුදල්; සහ
- (ආ) ශ්‍රී ලංකාව තුළ හෝ ඉන් බැහැරව වූ මූලාශුවලින් පරිත හාග, ත හාග, රික්තවරණ සහ ප්‍රදාන ලෙස අධිකාරියට ලබාදෙනු ලබන සියලු මුදල්,

බැර කරනු ලැබිය යුතු ය.

- (3) මේ පනත යටතේ ස්වකීය කාර්යන් සහ කර්තවායෙන් කියාත්මක 20 කිරීමේ දී සහ ඉටු කිරීමේ දී අධිකාරිය විසින් දරන ලද වියදම් පියවා ගැනීමට අවශා විය හැකි සියලු මුදල් අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.
- (4) මණ්ඩලය විසින් අධිකාරියේ ලැබීම් සහ වියදම්, වත්කම් සහ බැරකම් සහ අධිකාරියේ වෙනත් ගනුදෙනු පිළිබඳ නිසි ගිණුම් 25 පොත් තබා ගැනීමට සැලැස්විය යුතු ය.
  - (5) අධිකාරියේ මුදල් වර්ෂය ලිත් වර්ෂය විය යුතු ය.

V වන කොටස

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක කොට්ඨාසය

19. (1) පොලිස්පතිවරයා විසින්, අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ වින්දිතයන්ගේ 5 සාකෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමේ කාර්යය සඳහා ^{සහ} (මේ පනතේ "කොට්ඨාසය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) සාක්ෂිකරුවන්ගේ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක අාරක්ෂක කොට්ඨාසය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිය යුතු කොට්ඨාසය. කොට්ඨාසයක්, අධිකාරිය විමසමින් සහ ඒ කාර්යය සඳහා අධිකාරිය 10 විසින් නිකුත් කරනු ලබන උපදේශන අනුගමනය කරමින්, පිහිටුවා පවත්වාගෙන යා යුතු ය.

- (2) 12 (1) (අ) (vii) වන වගන්තිය යටතේ මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කළ පොලිස්පතිවරයාගේ තාමිකයකුගේ අධීක්ෂණය යටතේ එන ජොෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරීවරයකු කොට්ඨාසය භාර 15 පුධානියා ලෙස පත් කළ යුතු ය.
  - (3) (අ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට යෝගා සහ අවශා ආරක්ෂාව සැලසීම; සහ
- (ආ) අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට සහ ඔවුන්ගේ දේපලවලට සිදු කරනු ලබන තර්ජන, පළිගැනීම්, බිය ගැන්වීම්, පුතිපුහාරයන් හෝ පෙළඹවීම්, හානි කිරීම් 20 හෝ හිරිහැර කිරීම්වලට අදාළ යම් පැමිණිල්ලක්, චෝදනාවක් හෝ තොරතුරක් පිළිබඳව සහ මේ පනතේ 8 වන සහ 9 වන වගන්ති යටතේ සිදු කරනු ලබන වැරැද්දක් පිළිබඳව කොට්ඨාසය විසින්ම හෝ යම් පොලිස් 25 නිලධරයකුගේ සහාය ඇතිව, විමර්ශනය කිරීම,

කොට්ඨාසයේ කාර්යය විය යුතු ය.

20. (1) ඇති විය හැකි හෝ පවතින තර්ජන, හානි, පළිගැනීම්, _{වින්දිකයන් සහ} පුතිපුහාරයන් සහ බියගැන්වීම්වලින් අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සාක්ෂිකරුවන්ට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසීමට අවශා සියලු ^{සහායක සහ} 30 කාර්යක්ෂම පියවර ගැනීමේ අරමුණින්, කොට්ඨාසය විසින් අධිකාරිය සටහන්. නිකුත් කරනු ලබන නියමු උපදේශ මත, අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහයක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහනක් සැලසුම් කර කුියාත්මක කළ යුතු ය.

(2) අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන් හට, යම් තර්ජනයකට, හානියකට, පළිගැනීමකට, පුතිපුහාරයකට සහ බියගැන්වීමකට මුහුණ දීමට සිදුවීමේ දී ගනු ලැබිය හැකි කියාමාර්ග සහ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක 5 සහ ආරක්ෂක වැඩසටහන යටතේ එම අපරාධයේ වින්දිතයන් හෝ සාක්ෂිකරුවන් හට සහය සහ ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට ඉල්ලුම් කළ යුතු ආකාරය ඇතුළුව, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයන් හා සාක්ෂිකරුවන් හට සහය දීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා අවශා 10 සියලු පියවර ගැනීම, කොට්ඨාසයේ කාර්යය වන්නේ ය.

(3) කොට්ඨාසය මගින්—

- (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් කරනු ලබන ඉල්ලීමක් මත;
- (ආ) අධිකාරිය විසින් කරනු ලබන නිර්දේශයක් මත ;
- (ඇ) යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ රජයේ නිලධරයකු විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන වාර්තාවක් මත ; හෝ
  - (ඇ) අධිකරණයකින් හෝ කොමිෂන් සභාවකින් ලැබුන නිවේදනයක් මත,
- 20 අපරාධයක වින්දිතයන් සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහනට, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු ඇතුළත් කිරීම බාරගනු ලැබිය හැකි ය.
- (4) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සහාය සහ ආරක්ෂාව සැලසීම, තර්ජනයේ බරපතලකම පිළිබඳව තක්සේරුවක් 25 පැවැත්වීමෙන් පසු සහ ඊට භාජනය වු අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ කැමැත්ත ඇතිව, ඒ කොට්ඨාසය මගින් කල යුතු ය.
- (5) අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂක වැඩසටහන කියාත්මක කිරීමට පෙරාතුව, අදාළ 30 අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට කොට්ඨාසය සමග අවබෝධතා ගිවිසුමකට ඇතුළත් වීමට කොට්ඨාසය විසින් නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

VI වන කොටස

ආරක්ෂාව ලබාගැනීමට අපරාධයක වින්දිතයන්ට සහ සාක්ෂිකරුවන්ට ඇති හිමිකම්

21. (1) වරදක දී හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීමක දී හෝ අපරාධයක 5 මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය වීමක දී පවත්වන යම් වීමර්ශනයකට සහ හෝ පරීක්ෂණයකට සහයෝගය දැක්වීම හෝ සහභාගි වීම නිසා සාක්ෂිකරුවන්ට හෝ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ ී අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී තම ආරක්ෂාව සහයෝගය හෝ සහභාගිත්වය ලබා දීම නිසා, තමන්ට යම් හානියක් සැලසීමේ සිදුවිය හැකි බවට විශ්වාස කිරීමට සාධාරණ හේතු ඇති අපරාධයක 10 වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට, ඒ යම් සතා හෝ අනුමාන කළ හැකි හානියකින් ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට, හිමිකමක් තිබිය යුතු ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ආරක්ෂාව සඳහා කරන ඉල්ලීමක්, අධිකාරිය, කොට්ඨාසය, නඩු කටයුත්ත ආරම්භ කිරීමට සැලසුම් 15 කර ඇති හෝ නඩු කටයුත්තක් කෙරෙමින් පවතින හෝ මෙහෙයවා ඇති අධිකරණයක්, කොමිෂන් සභාවක් හෝ යම් පොලිස්ථානයක ස්ථානභාර නිලධරයා වෙත ඉදිරිපත් කළ හැකි ය.
- 22. (1) ආරක්ෂාව සඳහා වූ අවශානාවය සහ පවතින සම්පත් ආරක්ෂාව, සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව සහ පවත්නා නීතීන් යටතේ ^{පුදානය කරන} 20 අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අපරාධයක අාරම්භ කිරීම, වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වෙනුවෙන් ගත යුතු පියවරවලට— පවත්වන

කාලය සහ

- (අ) ඒ තැනැත්තාගේ සහ ඒ තැනැත්තාගේ දේපලවලට ^{නතර කිරීම.} ආරක්ෂාව සැපයීම;
- (ආ) රැකවරණය ඇතුළුව තාවකාලික නවාතැන් සැපයීම;
- (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ 25 අනුමතය ඇතිව ස්ථිර ස්ථානගත කිරීම;
  - (ඇ) තාවකාලික හෝ ස්ථීර රැකියා ලබාදීම;
  - (ඉ) නව හැඳුනුමක් ලබාදීම; සහ

(ඊ) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් අවශා යයි සලකන වෙනත් යම් පියවර ගැනීම,

ඇතුළත් විය හැකි ය.

- (2) අපරාධ විමර්ශනයක් පවත්වන කාලය තුළ දී හෝ ඉන්පසුව, 5 කොමිෂන් සභාව විසින් කරනු ලබන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමට පෙරාතුව, එය පැවැත්වෙන කාලය තුළ දී හෝ පැවැත්වීමෙන් පසුව සහ යම් නඩු කටයුත්තකට පෙරාතුව, එය පැවැත්වෙන කාලය තුළ දී හෝ පැවැත්වීමෙන් පසුව වුව ද, යම් තොරතුරක්, සත්නිවේදනයක් හෝ පැමිණිල්ලක් යම් අපරාධයක විත්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකුගෙන් ලැබුණු වහාම, අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට, ආරක්ෂාව සැලසිය හැකි ය.
- (3) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සහ සහාය සපයන විටක දී, අධිකාරිය විසින් දෙනු ලබන උපදෙස් 15 සහ නිර්දේශවලට අනුකූලව කොට්ඨාසය කිුයා කළ යුතු ය.
- (4) යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාවක් හෝ සහායක් සැපයීම සඳහා සහායක් යම් අමාතෲංශයකින්, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවකින්, වෘවස්ථාපිත ආයතනයකින් හෝ යම් රජයේ නිලධරයකුගෙන් කොට්ඨාසය විසින් ඉල්ලා ඇති අවස්ථාවක දී, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීම හෝ ඉල්ලන ලද සහය කොට්ඨාසය වෙත ලබාදීම, ඒ අමාතෲංශයේ, රජයේ දෙපාර්තමේන්තුවේ, වෘවස්ථාපිත ආයතනයේ හෝ ඒ රජයේ නිලධරයාගේ කාර්යය විය යුතු ය.
- 25 (5) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය භාර ජොෂ්ඨ පොලිස් අධිකාරීවරයා හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීමේ දී—
  - (අ) එසේ එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය තවදුරටත් ලබාදීමට අවශාතාවයක් නොමැති අවස්ථාවක;
- 30 (ආ) ඒ අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරුවා—

- (i) එසේ එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාදීම නතර කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින අවස්ථාවක;
- (ii) එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාගැනීම පුතික්ෂේප කළ අවස්ථාවක;
- 5 (iii) පුදානය කරන ලද ආරක්ෂාව හෝ සහාය අනිසි ලෙස පාවිච්චි කළ අවස්ථාවක;
  - (iv) නඩු දැමිය හැකි වරදක් හෝ සාමය කඩකිරීමක් සිදුකළ අවස්ථාවක;
- (v) ගිවිසගත් අවබෝධතා ගිවිසුමේ නියමයන් 10 උල්ලංඝනය කර කිුයාකළ අවස්ථාවක; හෝ
  - (vi) ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබගැනීම පිණිස යම් අසතා තොරතුරු, පුකාශ, පැමිණිලි හෝ සාක්ෂි සපයා ඇති බව හෝ මේ පනතේ නියමයන් පුකාරව ආරක්ෂාව හෝ සහාය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව යම් නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට වැරදි තොරතුරු, පුකාශ, පැමිණිලි හෝ සාක්ෂි සපයන බව සොයාගත් අවස්ථාවක දී,

එම ආරක්ෂාව හෝ සහාය සැපයීම නතර කළ යුතු ය.

15

20 23. 21 වන වගන්තිය යටතේ කරන ලද ඉල්ලීමක් ලබන අපරාධයක පොලිස්ථානාධිපතිවරයා විසින්, එසේ ලැබුනු ඉල්ලීම පිළිබඳව ^{වින්දිතයකු} නොපමාව විමර්ශනය කිරීමට හෝ පරීක්ෂා කිරීමට අවශා සාක්ෂිකරුවකුගේ කිුියා මාර්ග ගත යුතු අතර, අවස්ථානුගත කරුණු අනුව අවශා වේ ඉල්ලීමක් නම්, නොපමාව අවශා යම් ආරක්ෂාවක් සලසා, ලැබුනු පොලිස් 25 තොරතුරුවලට අදාළව ඔහුගේ තීන්දුව ඇතුළුව ඒ ඉල්ලීම ලැබීම ස්ථානාධිපතිවරයා පිළිබඳව සහ ඒ ඉල්ලීම ලැබීමෙන් අනතුරුව ඔහු විසින් ගත් දිනාමා කුියාමාර්ගවලට අදාළ තොරතුරු, අධිකාරියට හෝ කොට්ඨාසයට යුතු බව. දැන්විය යුතු ය.

කුියාමාර්ග ගත

24. (1) යම් සුවිශේෂ අවස්ථාවන් යටතේ අවධානමකට ලක්විය ^{අධිකාරිය හෝ} හැකි අපරාධයක වින්දිතයනගේ හෝ සාක්ෂිකරුවන්ගේ අයිතිවාසිකම් _{සභාව} විසින් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින් අධිකාරියට, අධිකරණයකින් හෝ ^{අපරාධයකට} කොමිෂන් සභාවකින් ලැබුන දැන්වීමක් මත හෝ ස්වකීය මෝසමක් _{හැකි} 5 මත, අධිකාරිය විසින් හෝ යම් නියමිත රජයේ නිලධරයකුගේ හෝ වින්දිතයන් වෙනත් යම් තැනැත්තකුගේ හෝ සංවිධානයක සහාය ඇතිව, එම සාක්ෂිකරුවන් අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම ආරක්ෂාව සැලසිය ^{ආරක්ෂා කළ} හැකිය.

ගොදුරු විය

- (2) (අ) අවධානමකට ලක්විය හැකි අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ 10 හෝ සාක්ෂිකරුවනගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමේ අරමුණින්, කොමිෂන් සභාව විසින්, අධිකාරියට පූර්ව දැණුම් දීමකින් පසු, අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ ඉල්ලීමක් මත හෝ ස්වකීය මෝසමක් මත, කොමිෂන් සභාව විසින් හෝ රජයේ යම් නියමිත නිලධරයකුගේ සහය ඇතිව, කොමිෂන් සභාව විසින් 15 සටහන් කර ගැනීමට අදහස් කරන හෝ දැනටමත් සටහන් කරගෙන ඇති පුකාශයක් හෝ සාක්ෂියක් දෙන ලද, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට සෘජුවම ආරක්ෂාව සැලසිය යුතු ය.
- (ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් තත්ත්වයක දී , කොට්ඨාසය මගින් අදාළ 20 කොමිෂන් සභාවේ පූර්ව අනුමතය ඇතිව සහ එයට අදාළව අධිකාරියට දැන්වීමක් නිකුත් කිරීමෙන් පසුව පමණක්, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ආරක්ෂාව සැලසිය යුතු ය.
- (ඇ) කොමිෂන් සභාවක් විසින් සිය මෙහෙයවීමෙන් ම හෝ නියමිත රජයේ නිලධරයකුගේ සහාය ඇතිව, අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ 25 සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැලසීමට තීරණය කරනු ලබන අවස්ථාවක දී, කොමිෂන් සභාව විසින් රජයේ නිලධරයෙක් නොවන යම් තැතැත්තකුගෙන් සම්පත් ඇතුළුව, එම කාර්යය සඳහා උපදෙස්, සේවා හෝ සහාය ලබා නොගත යුතු ය:

එසේ වුව ද, කොමිෂන් සභාව විසින්, එවැනි අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව සැපයීමේ වගකීම ඕනෑම අවස්ථාවක දී අධිකාරියට හෝ කොට්ඨාසයට පැවරිය හැකි අතර, එසේ වගකීම පවරනු ලබන අවස්ථාවක දී, ඒ වින්දිතයාට 5 හෝ සාක්ෂිකරුට අවශා ආරක්ෂාව සැපයීම, අධිකාරියේ හෝ කොට්ඨාසයේ කාර්යය වන්නේ ය.

- (3) අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින්, තීතිපතිවරයාගේ සහ විදේශ කටයුතු විෂයය භාර අමාතාවරයාගේ අමාතාහංශයේ ලේකම්වරයාගේ පූර්ව අනුමතය ඇතිව මිස, අපාරධයක 10 වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයීමට යම් විදේශීය රජයකින් හෝ විදේශීය ජාතියකුගෙන් හෝ විදේශීය හෝ ජාතාන්තර සංවිධානයකින් සහාය ලබා ගැනීම නොකළ යුතු අතර, එම පූර්ව අනුමතය ලබා දීම පිළිබඳව නීතිපතිවරයා සහ එම ලේකම්වරයා විසින් හැකිතාක් ඉක්මණින් සලකා බලා තීරණය කළ 15 යුතු ය.
- 25. (1) යම් අධිකරණයක් ඉදිරිපිට හෝ යම් කොමිෂන් සභාවක් අධිකරණය සහ ඉදිරිපිට වූ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක _{විසින්} අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට එවැනි නඩු ආරක්ෂාව කටයුත්තකට පැමිණ ඊට සහභාගී වීම හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ^{නියම කිරීම.} 20 හාතියකින්, තර්ජනයකින්, පළිගැනීමකින්, පුතිපුහාරයකින් හෝ බිය ගැන්වීමකින් ආරක්ෂාව ලැබිය යුතු බවට විශ්වාස කිරීමට ඒ අධිකරණයට හෝ කොමිෂන් සභාවට සාධාරණ හේතු පවතින විට, (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව, එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ 25 සාක්ෂිකරුට එම සහාය සහ ආරක්ෂාව සැපයීමට අවශා පියවර ගනු ලැබිය යුතු ය.

(2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ යම් අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයනු ලැබිය හැකි ආරක්ෂාව සහ සහාය මගින්, අදාළ වරද සම්බන්ධයෙන් සැකකරන හෝ චෝදන ලැබ ඇති

තැනැත්තාගේ අයිතිවාසිකමකට හෝ හිමිකමකට, කිසිදු අගතියක් නොවීම හෝ අදාළ අපරධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුවාගේ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම නොකළ යුතු ය.

5 (3) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සපයනු ලැබිය හැකි ආරක්ෂාවට සහ සහායට-

10

15

- (අ) ළමයින්ගේ අයිතිවාසිකම් සුරැකීම සඳහා විශේෂයෙන් ගනු ලබන පියවර යොදා ගැනීම සහ අපරාධයක ළමා වින්දිතයනගේ හෝ ළමා සාක්ෂිකරුවන්ගේ උපරිම යහපත සහතික කිරීම ;
- (ආ) අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ සම්පූර්ණ නඩු කටයුත්ත හෝ එහි කොටසක් රහිසිගතව පැවැත්වීම;
- (ඇ) නඩු විභාගය හෝ පරීක්ෂණය පවත්වන ස්ථානයේ පෙනී සිටින චූදිතයා දැකීමෙන් ඇතිවිය හැකි අනවශා හිරිහැරවලින්, බියගැන්වීම්වලින්, බලකිරීම්වලින්, බිදවැටීම්වලින් හෝ බලපෑම්වලින්, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු වළක්වා ගැනීමට අවශා වන්නා වූ පියවර යොදා ගැනීම;
- (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ 20 අනනාතාව සහ අදාළ පසුබිම් තොරතුරු අනාවරණය කිරීමෙන් වැළැක්වීම ; සහ
- (ඉ) අදාළ වූදිතයාට සහ ඔහුගේ නීතිඥවරයාට හැර වෙනත් තැනැත්තන්ට, ඒ අපාරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනනාතාව හෝ ඔහුගේ සම්පූර්ණ සාක්ෂිය 25 හෝ ඉන් කොටසක්, හෙළිදරව් වීම වැළැක්වීට සුදුසු පියවර ගැනීම. එසේ පිළිගත් පියවරවලට අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ අනනාතාවයට අදාළව

තොරතුරු පළ කිරීමට, පුචාරය කිරීමට, විකාශනය කිරීමට හෝ අනාභාකාරයකින් පතුරුවා හැරීමට එරෙහිව මාධා ආයතන, මාධාකරුවන් සහ වෙනත් නිශ්චිතව සඳහන් කළ තැනැත්තන්ට විධානය කිරීම සඳහා වූ බලතල,

ඇතුළත් විය යුතු ය.

5

(4) (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වූව ද, අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින්, තත්කාර්යය සඳහා තිකුත් කළ නිවේදයක් මගින්, ඒ නිවේදනයේ සඳහන් කරන ලද 10 ආරක්ෂාව අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට සපයන ලෙස, අධිකාරියෙන් හෝ කොට්ඨාසයෙන් ඉල්ලා සිටිය හැකි ය. එවැනි ඉල්ලීමක් ලැබුණු විට, අවශා යම් පරීක්ෂණයක් පැවැත්වීමෙන් පසු ඒ ආරක්ෂාව සැපයීම අවශා බවට එහි මතය වන අවස්ථාවක දී, අදාළ අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට 15 ඉල්ලා සිටින ලද ආරක්ෂාව සැපයීමට අවශා සියලු පියවර ගැනීම, අධිකාරියේ හෝ කොට්ඨාසයේ කාර්ය විය යුතු ය.

26. යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තකට නීතිය පැමිණීමේ දී හෝ සහභාගී වීමේදී සිදුවිය හැකි යම් හානියකින්, _{කිරීමේ} තර්ජනයකින්, පළිගැනීමකින්, පුතිපුහාරයකින් හෝ බියගැන්වීමකින් අධිකාරිය 20 අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු හට සහාය සහ ආරක්ෂාව _{රජයේ} අවශා යැයි නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් හෝ යම් රජයේ නිලධරයන් නිලධරයකු විශ්වාස කිරීමේ දී, ඒ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් හෝ රජයේ නිලධරයා විසින් අධිකාරයට හා කොට්ඨාසයට ඒ සැපයිය යුතු සම්බන්ධයෙන් වහාම නිවේදනයක් නිකුත්කළ යුතු ය.

ආරක්ෂාව

27. (1) මේ පනත යටතේ යම් සහායක් හෝ ආරක්ෂාවක් ලබා ආරක්ෂාව සහ ඇති යම් අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින්-

ලබාගන්නා අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්<mark>ෂිකරු</mark>වන්ගේ කාර්ය.

- (අ) පුදානය කරන ලද ඒ සහාය හෝ ආරක්ෂාව අනිසි ලෙස භාවිත කිරීම;
- (ආ) යම් විමර්ශන නියෝජනායතනයකට, අධිකරණයකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට වනාජ තොරතුරු හෝ සාක්ෂි සැපයීම ; හෝ
- (ඇ) අදාළ සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයූ අධිකාරිය, කොට්ඨාසය හෝ කොමිෂන් සභාව සමග එළඹුනු අවබෝධතා ගිවිසුමේ නියමයන්ට පටහැනිව කටයුතු කිරීම

10 නොකළ යුතු ය.

5

(2) අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු (1) වන උපවගන්තියේ විධිවිධානවලට පටහැනිව කටයුතු කරන අවස්ථාවක දී, එම අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයූ යම් නිලධරයකු හෝ අධිකාරයක් 15 විසින් එම සහාය හෝ ආරක්ෂාව සැපයීම නවතාලිය යුතු ය.

VII වන කොටස

වන්දි

- 28. (1) අධිකරණ සංවිධාන පනතෙහි සහ අපරාධ නඩු විධාන වන්දි. සංගුහ පනතෙහි එරෙහිව කුමක් වුව ද, සෑම මහාධිකරණයක් සහ 20 සෑම මහේස්තුාත් අධිකරණයක් විසින් ම වරදක් සම්බන්ධයෙන් ඒ අධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබූ යම් තැනැත්තකුට, එම වරදකරු කිරීමෙන් අනතුරුව ඒ තැනැත්තා වෙත පනවනු ලැබිය හැකි යම් දණ්ඩනයකට අමතරව,
- (අ) (i) වන්දියක් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ 25 සාක්ෂිකරුවකු වෙත ගෙවිය යුතු රුපියල් මිලියනයකට නොවැඩි මුදලක් ; හෝ
  - (ii) ඒ වරද සඳහා ගෙවිය යුතු උපරිම දඩ මුදලින් සියයට විස්සකට නොවැඩි මුදල් පුමාණයක් ; හෝ

(ආ) (අ) ඡේදයේ සඳහන් වන්දී මුදල සහ ගෙවිය යුතු උපරිම දඩ මුදල යන දෙකම,

අධිකරණයට ගෙවීමට නියම කරනු ලැබිය හැකි ය.

10

- (2) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනුඡේදය යටතේ 5 පනවනු ලැබිය හැකි වන්දි පුමාණය පිළිබඳ තීරණයකට පැමිණීමට පොරාතුව, මහාධිකරණය විසින් හෝ මහේස්තාත් අධිකරණය විසින්-
  - (අ) වරදකරු වූ තැනැත්තා විසින් සිදුකළ වරදට යටත් වීමේ පතිඵලයක් ලෙස අපරාධයක වින්දිතයකුට විදීමට සිදු වී ඇති අලාභයේ, පාඩුවේ හෝ හානියේ ස්වභාවය සහ පමාණය නිශ්චය කිරීමට අධිකරණයට හැකි වන පරිදි, ඒ වින්දිතයා පරීක්ෂා කරනු ලැබූ රජයේ වෛදා නිලධරයාගේ වාර්තාව ඇතුළුව වින්දිතයාට අදාළ සියලු තොරතුරු ;
- (ආ) වින්දිතයාට අපරාධයෙන් සිදු වූ අපරාධයේ බලපෑම 15 පිළිබඳව අපරාධයක වින්දිතයා විසින් හෝ ඔහුගේ නීති නියෝජිතයා විසින් කරන ලද නියෝජයන් හෝ ඉදිරිපත් කිරීම ; සහ
- (ඇ) යම් අධිකරණයක් විසින්, අධිකාරිය විසින් හෝ වෙනත් යම් පුභවයකින් ඒ වින්දිතයාට දැනටමත් ගෙවනු ලැබ තිබිය හැකි අනාාකාරයකින් ඔහුට ලැබුණු යම් වන්දි මුදලකට අදාළ වන්නා වූ තොරතුරු ;

ගෙන්වා, එම තොරතුරු පරීක්ෂා කර සළකා බැලිය යුතු ය.

- (3) මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්තුාත්වරයා විසින්-
- 25 (අ) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (1) වන අනුඡේදය යටතේ වන්දියක් ලෙස ගෙවන ලද මුදල අපරාධයක වින්දිතයාට හෝ ඔහුගේ යැපෙන්නාට හෝ ළඟම ඥාතියකුට ජේෂණය කළ යුතු ය ;

5

- (ආ) (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡෙදයේ (ii) වන අනුඡේදය යටතේ ගෙවා ඇති මුදල මේ පනතේ 29 වන වගන්තිය යටතේ පිහිටුවනු ලැබූ අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂන අරමුදලට, ජේෂණය කරනු ලැබිය යුතු ය ;
- (ආ) (1) වන උපවගන්තියේ (ආ) ඡේදය යටතේ ගෙවන ලද මුදල, මෙම උපවගන්තියේ (ආ) සහ (ආ) ඡේදවල සඳහන් අනුරුපිත ආකාරයට ජේෂණය කළ යුතු ය.
- (4) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පනවන ලද යම් ගෙවීමක් සිදු 10 කිරීමට වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැන්තකු අපොහොසත් වන අවස්ථාවක දී, මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්තුාත්වරයා විසින්, ඒ මුදල් ගෙවීම පැහැර හැරීම වෙනුවට, වරදකරු විසින් විදීමට අවශා පැහැර හැරීම සඳහා වූ බන්ධනාගාරගත කිරීමේ කාලයක් නිශ්චයකර, පුකාශයට පත් කරනු 15 ලැබිය යුතු ය :
- එසේ වුව ද, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ පනවන ලද ගෙවීමක් සිදු කිරීමට අවශා මුලා සම්පත් වරදකරු කරනු ලැබූ තැනැත්තාහට නොමැති බවට මහාධිකරණයේ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්තාත්වරයා විසින් පරීක්ෂණයකින් පසු සෑහීමකට පත්වන 20 අවස්ථාවක දී, ඒ මුලසුන දරන විනිශ්චයකාරවරයා හෝ මහේස්තාත්වරයා විසින්, පුජා පාදක විශෝධන ආඥාවක් කළ යුතු අතර, එවැනි ආඥාවක් කළ අවස්ථාවක දී, 1999 අංක 46 දරන පුජා පාදක විශෝධන පනතේ අඩංගු පුජා පාදක විශෝධන ආඥාවකට ආදළ විධිවිධාන, අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ 25 ආඥාව සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.
- (5) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනු ඡේදය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් වන්දි ලබාගැනීම, ඒ වින්දිතයා විසින් යම් සිවිල් නඩු කටයුත්තක දී අලාභ ඉල්ලා සිටීමකට ඉන් අගතියක් නොවිය යුතු වුව ද, පුදානය කළ යුතු අලාභය 30 නිගමනය කිරීමේ දී ඒ සිවිල් අධිකරණය විසින්, මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදයේ (i) වන අනුඡේදය යටතේ ඒ වින්දිතයා විසින් ලැබූ වන්දි මුදල සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.

29. (1) (මෙහි මින්මතු "ආරක්ෂණ අරමුදල" යනුවෙන් හඳුන්වනු අපරාධයක ලබන) වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහායක සහ ආරක්ෂණ සහ අරමුදල යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන අරමුදලක් තිබිය යුතු ය. සාක්ෂිකරුව

අපරාධයක වින්දිතයන්ගේ සහ සාක්ෂිකරුවන්ගේ සහයක සහ ආරක්ෂණ අරමුදල.

- (2) මණ්ඩලය විසින් ආරක්ෂණ අරමුදල පරිපාලනය සහ අරමුදල. 5 කළමනාකරණය කරනු ලැබිය යුතු ය.
  - (3) ආරක්ෂණ අරමුදලට-
    - (අ) ඒ අරමුදල සඳහා පාර්ලිමේන්තුවෙන් සම්මත කරනු ලැබිය හැකි සියලු මුදල් ;
- (ආ) යම් දේශීය හෝ විදේශීය මූලාශුවලින් තහාග, පරිතහාග, 10 ආධාරක මුදල්, රික්තවරණ සහ පුදාන වශයෙන් ආරක්ෂණ අරමුදලට පේෂණය කිරීම සඳහා අධිකාරියට ලැබිය හැකි සියලු මුදල් ; සහ
  - (ඇ) මේ පනතේ 28 වන වගත්තියේ (1) වන උපවගත්තියේ (අ) ඡේදය (ii) වන අනුඡේදය යටතේ අධිකරණයක් විසින් ජේෂණය කරනු ලබන සියලු මුදල්,

ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.

15

- (4) පහත දැක්වෙන ගෙවීම් සඳහා මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි මුදල් ආරක්ෂණ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය යුතු ය.-
- (අ) අපරාධයක විත්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් 20 විඳින්නට සිදු වූ කායික හෝ මානසික හානි හෝ දේපලවලට වූ පාඩු හෝ අලාභ වෙනුවෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට ගෙවන වන්දි ;
- (ආ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් මියගොස් හෝ කායිකව හෝ මානසිකව අශක්නුතාවට පත්ව ඇති, අපරාධයක වින්දිතයකු මත යැපෙන පවුලේ සාමාජිකයන්ට, ලඟම ඥාතින්ට සහ වෙනත් යම් තැනැත්තන්ට යැපීම සඳහා ගෙවන වන්දි.

- (5) අධාන්ෂ ජනරාල්වරයා ආරක්ෂණ අරමුදලේ පුධාන විගණන නිලධරයා විය යුතු අතර, ඔහු විසින් ඒ අරමුදලේ ආදායම් සහ වියදම් හා වත්කම් සහ බැරකම් පිළිබඳ නිසි ගිණුම් තැබීමට සලස්වනු ලැබිය යුතු ය.
- (6) ආරක්ෂණ අරමුදලේ මුදල් වර්ෂය ලික් වර්ෂය විය යුතු ය.
  - 30. (1) (අ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් ^{වන්දි සහ} විඳීමට සිදු වූ කායික හෝ මානසික හිංසා හෝ සහාය ලබා ගැනීම සඳහා දුබලතා හෝ දේපලවලට සිිදු වූ පාඩු හෝ අලාභ ඉල්ලුම කිරීමට සම්බන්ධයෙන් වන්දි ගෙවීම සඳහා ; සහ

ඇති හිමිකම.

10 (ආ) අපරාධයක වින්දිතයකු වීමේ පුතිඵලයක් වශයෙන් අපරාධයක වින්දිතයකුට විදීමට සිදු වූ යම් කායික හෝ මානසික හිංසා හෝ දුබලතා සම්බන්ධයෙන් වෛදා පුතිකාර හෝ පුතරුත්ථාපත හෝ උපදේශත සේවා ලබා ගැනීමට අවශා කරන මුදල් ගෙවීම 15 සඳහා,

අධිකාරියට ඉල්ලුම් කිරීමට, අපරාධයක වින්දිතයකුට හිමිකමක් ඇත්තේ ය.

- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉල්ලීමක් කරන අපරාධයක වින්දිතයකුහට වන්දි මුදලක් ගෙවනු ලැබිය යුතු ද යන්න තීරණය 20 කිරීමේ දී, අධිකාරිය විසින්, 28 වන වගන්තිය යටතේ වන්දි මුදලක් ලෙස එම අපරාධයක වින්දිතයා විසින් දැනටමත් ලබාගෙන ඇති හෝ යම් අධිකරණයක් මගින් කරන ලද නියමයක් මත ඔහුට ලැබුන හෝ වෙනත් යම් මූලාශුයකින් අනාහකාරයකින් ඔහුට ලැබුන මුදල් පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනු ලැබිය යුතු ය.
- 25 (3) අධිකරණයක් විසින් අපරාධයක වින්දිතයකුට වන්දියක් ගෙවීමට තීන්දු කිරීමට පෙර, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඒ අපරාධයක වින්දිතයකුට යම් වන්දියක් හෝ වියදමක් ගෙවා ඇති විට, (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරිය විසින් කර ඇති ඒ ගෙවීම්, අධිකරණය විසින් වන්දියක් ගෙවන තුරු, අපරාධයක වින්දිතයාට පුදානය කරනු
- 30 ලබන තාවකාලික සහනයක් ලෙස සැළකිය යුතු ය.

(4) මේ වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ අපරාධයක වින්දිතයකුට වන්දියක් සහ යම් වියදමක් පුදානය කිරීමේ දී, තත්කාර්යය සඳහා සාදනු ලැබිය හැකි යම් නියෝගවල අවශාතාවයන්ට අනුකූලව කටයුතු කිරීම අධිකාරියේ කාර්යය විය 5 යුතු ය.

VIII වන කොටස

සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධක මගින් සාක්ෂි දීම

31. (1) හඳුනාගැනීමේ පෙරට්ටුවක්, ලඝු නොවන පරීක්ෂණයක් ^{සමකා}ලීන හෝ වෙනත් පරීක්ෂණයක් හෝ නඩු විභාගයක් පවත්වන සම්බන්ධක 10 අධිකරණයක් හෝ විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් පවත්වන මගින් සාක්ෂි කොමිෂන් සභාවක් හෝ විමර්ශනයක් පවත්වන නීතිය බලාත්මක ^{හෝ පුකාශ} සටහන් කිරීම. කිරීමේ අධිකාරියක් විසින් යුක්තිය පසිඳලීමේ යහපත උදෙසා හෝ-

- (අ) අපරාධයක වින්දිතයකුට හෝ සාක්ෂිකරුවකුට ආරක්ෂාව ලබා දීමේ පියවරක් ලෙස හෝ ;
- 15 (ආ) කඩිනමින් සාක්ෂි ලබාගැනීම සඳහා,

අවශා වන්නේ නම් සහ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ උපරීම යහපත සැලකිල්ලට ගෙන අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය සහ ශී ලංකාව තුළ (මෙහි මින් මතු "දුරස්ථ ස්ථානය" යනුවෙන් සඳහන් 20 කරනු ලබන) එම තැනැත්තා සාක්ෂි දෙන හෝ පුකාශය කරන වෙනත් ඕනෑම ස්ථානයක් අතර සමකාලීන හෝ අතාහසන්න සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධයක් තහවුරු කරගත හැකි වන්නා වූ ශුවා දෘශා තාක්ෂණික කුමයක් මගින්, ඒ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය ඉදිරියේ 25 පෞද්ගලිකව පෙනී සිටීමෙන් තොරව, ඒ තැනැත්තාගේ සාක්ෂිය හෝ පුකාශය ලබා ගැනීම කළ හැකි ය.

(2) 32 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත්ව, අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින්, (1) වන උපවගන්තිය පුකාරව, සාක්ෂිය හෝ පුකාශය ලබා ගැනීමට

හෝ වාර්තාගත කිරීමට පෙර අදාළ ශුවා දෘශා සම්බාධකය තාක්ෂණික වශයෙන් නිවැරිදි බවටත්, ඒ මත විශ්වාසය තැබිය හැකි බවටත් ඒ අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සාක්ෂි දීමට හෝ පුකාශය කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අවස්ථාවක, අදාළ අධිකරණය, 5 කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් නම් කරනු ලබන අධිකරණ නිලධරයකු හෝ රජයේ නිලධරයකු අදාළ ස්ථානයේ සිටින බවටත් සෑහීම ට පත් විය යුතු ය.

- (3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ නම්කර ඇති දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට අපරාධයක වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය හෝ 10 අදාල පුකාශය ලබා ගැනීම හෝ වාර්තා ගත කිරීම ආරම්භ කිරීමට පෙර, අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් නීතිපතිවරයගේ ද, අමාතාාාවරයගේ ද, අමාතාාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද, නිර්දේශය මත සහ 32 වන වගන්තියේ විධිවිධානවලට යටත් ව අදාළ ශුවා දෘශා සම්බාධකය 15 සවි කිරීම සහ කියා කිරීම සඳහා අවශා මුලා හා වෙනත් සම්පත් අධිකාරියෙන් ලබාගත හැකි ය.
  - (4) මේ වගන්තියේ කාර්ය සඳහා "අධිකරණය" යන්නෙන් අපරාධ නඩු පවත්වන්නා වූ අධිකරණයක් අදහස් වේ.
- 32. (1) (අ) 31 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තිය යටතේ ඇතැම

   20
   හඳුනාගත් දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට අවස්ථා
  - (i) අපරාධයක වින්දිතයාගෙන් හෝ ³¹ වන සාක්ෂිකරුවාගෙන් සාක්ෂි හෝ පුකාශ ලබා ගැනීම ජාතික ආරක්ෂාව ඇතුළුව ජාතික යහපත අධිකාරිය උදෙසා පුයෝජනවත් නොවන බවට ; හෝ විසින් සහ
  - (ii) අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ නොවන බව. සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය හෝ පුකාශය ලබා ගැනීම පහසු නොවන බවට, නීතිපතිවරයා සහ අමාතාවරයාගේ අමාතහාංශයේ ලේකම්වරයා නිර්දේශ කරන අවස්ථාවක, නීතිපතිවරයා විසින් තම මතය අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත දැනුම් දිය යුතු ය.

ට්රත් ඇතැම් අවස්ථානුගත කරුණුවල දී හෝ 31 වන වගන්තිය යටතේ හෝ විසින් සහාය දීම අවශා

30

25

(ආ) වෙනත් යම් උචිත විකල්ප දුරස්ථ ස්ථානයක සිට එම සාක්ෂි හෝ පුකාශය ලබා ගැනීම යුක්තිය පසිඳලීමේ යහපත උදෙසා වන බවට නීතිපතිවරයාගේ මතය වන අවස්ථාවක, නීතිපතිවරයා විසින් එම විකල්ප ස්ථානය අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත නිර්දේශ කරනු ලැබිය හැකි ය.

5

- (2) (අ) යම් විශේෂිත දුරස්ථ ස්ථානයක සිට අපරාධයක වින්දිතයකුගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුවකුගෙන් සාක්ෂි වාර්තාගත කිරීම 10 හෝ පුකාශ ලබාගැනීම නුසුදුසු බවට නීතිපතිවරයාගේ මතය පුකාශ කර ඇති අවස්ථාවක, එම දුරස්ථ ස්ථානයේ සිට සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බාධකය හරහා අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගෙන් හෝ සාක්ෂිකරුගෙන් සාක්ෂි හෝ පුකාශ ලබා ගැනීමට හෝ වාර්තාගත කිරීමට අදාළ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය 15 බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය කටයුතු නොකළ යුතු අතර, ඒ අනුව 31 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය වෙත, අධිකාරිය විසින් යම් අවශා සහයක් ලබාදීම හෝ මූලා හෝ වෙනත් සම්පත් ලබාදීම අවශා නොවන්නේ ය.
- 20 (ආ) අදාළ දරස්ථ ස්ථානය (1) වන උපවගන්තිය යටතේ නීතිපතිවරයා විසින් නිර්දේශ කරන ලද ස්ථානය දක්වා වෙනස් කිරීමට අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය තීරණය කරන අවස්ථාවක, එම අධිකරණය, කොමිෂන් සභාව හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය විසින් 31 වන 25 වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකාරියේ සහාය ලබා ගැනීමට කටයුතු කළ හැකි ය.
- 33. (1) 31 වන වගන්තියේ විධිවිධාන යටතේ අපරාධයක සාක්ෂි හෝ වින්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි වාර්තාගත කිරීමට ^{පුකාශ} අදහස් කරන අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් මුලින් කිරීමේ කාර්ය 30 සාක්ෂිය වාර්තාගත කර ගැනීමට කටයුතු සලස්වා, එම පුකාශය පටිපාටිය. නීතිපතිවරයාට ද, අපරාධයේ වින්දිතයාට හෝ සාක්ෂිකරුට ද එම පුකාශයෙන් තම නෛතික අයිතිවාසිකම්වලට බලපෑමක් සිදුවන

වාර්තාගත

යම් තැනැත්තකුට හෝ ඔහුගේ නීති නියෝජිතයාට ද ලබාදීමට සැලැස්විය යුතු අතර, අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයාගේ හෝ සාක්ෂිකරුගේ සාක්ෂිය වාර්තාගත කිරීමට නියමිත දිනයට දින තිහකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා වූ නිවේදනයක් ද, අදාළ සියලු 5 පාර්ශ්වයන්ට ලබාදිය යුතු ය.

- (2) අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සාක්ෂි දීමට හෝ පුකාශය කිරීමට යෝජිත අදාළ දුරස්ථ ස්ථානයට පැමිණ සිටිය යුතු බවට 31 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තිය යටතේ අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් විසින් නම් කරනු ලබන අධිකරණ නිලධරයකු 10 හෝ තැනැත්තකු විසින්, අදාළ අපරාධයේ වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු සහ වෙනත් අදාළ තැනැත්තකුගෙන් අවශා අවස්ථාවල දී කරුණු විමසා, ඔහුගේ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කළ යුතු අතර, නියම කළ යුතු යැයි නියමිත කරුණු සම්බන්ධයෙන් අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව වෙත වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කළ යුතු ය.
- 15 (3) (2) වන උපවගන්තිය යටතේ ඉදිරිපත් කරන ලද වාර්තාව සහ එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව ඉදිරිපිට ඇති වෙනත් අදාළ දේ එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් සලකා බැලීමෙන් පසු, එම සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බන්ධකය හරහා දෙන ලද සාක්ෂි හෝ පුකාශ භාර ගැනීම යුක්තිය පසිදලීමේ යහපත පිණිස 20 වන්නේ ද සහ වාර්තාගත කරන ලද එම සාක්ෂි හෝ පුකාශය අාවේශා කළ හැකි ද සහ භාවිත කළ හැකි ද යන කරුණු පිළිබඳව එම අධිකරණය හෝ කොමිෂන් සභාව තීරණයකට එළඹිය යුතු ය.

34. මේ පනතේ මේ කොටසේ විධිවිධාන මගින් තත්කාර්ය සඳහා යුවා දෘශා 25 පනවා ඇති නියමයන්ට අනුකූලව මිස, කිසිදු අධිකරණයක්, කොමිෂන් ^{සම්බාධක} සභාවක් හෝ නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්, _{ලබා ගැනීම} සමකාලීන ශුවා දෘශා සම්බාධකයක් හරහා අපරාධයක ^{හෝ} විත්දිතයකුගේ හෝ සාක්ෂිකරුවකුගේ සාක්ෂි හෝ පුකාශ ලබා කිරීම මේ ගැනීම හෝ වාර්තාගත කිරීම නොකළ යුතු ය.

කොටසට අනුකූලව සිදු විය යුතු බව.

IX වන කොටස

සාමානා

35. මේ පනත යටතේ බලතල, කාර්ය හෝ කර්තවා කි්යාත්මක කාර්ය කිරීමේ දී, කිරීමේ දී හෝ ඉටු කිරීමේ දී යම් අධිකරණයකට, ^{ඉටුකිරීම} 5 කොමිෂන් සභාවකට, අධිකාරියකට, මණ්ඩලයකට, කොට්ඨාසයකට $\frac{1}{\Theta(\xi)$ හත් වීම. හෝ යම් රාජා හෝ අධිකරණ නිලධරයකුගේ කටයුත්තකට නීතාහනුකූල අවසරයක් නොමැතිව මැදිහත් වන හෝ බාධා කරන, නැතහොත් මැදිහත්වීමට හෝ බාධා කිරීමට උත්සාහ කරන යම් තැනැත්තෙක් මේ පනත යටතේ වරදකට වරදකරු වන අතර, 10 මහාධිකරණය විසින් වරදකරු කරනු ලැබීමේ දී අවුරුදු හතකට නොවැඩි කාලයක් සඳහා බන්ධනාගාරගත කිරීමකට සහ රුපියල් විසිදහසකට නොවැඩි දඩයකට යටත් විය යුතු ය.

- 36. (1) මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මක භාවයක් දීමේ රහසා භාවය. කාර්යය සඳහා අවශා වන්නේ නම් මිස, අධිකරණ හෝ අර්ධ 15 අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට හෙළිදරව් කිරීමට කිසිම තැනැත්තකුට බලපෑමක් නොකළ යුතු ය.
- (2) මේ පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මක භාවයක් දීමේ හෝ 20 වෙනත් යම් නීතියක විධිවිධානවලට අනුකූල වීමේ කාර්යය සඳහා හැර, කිසිදු තැනැත්තකු විසින්, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු මේ පනත යටතේ සහාය හෝ ආරක්ෂාව ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට වෙනත් යම් තැනැත්තකුට හෙළි දරව් නොකළ යුතු ය.
- 25 37. යම් අධිකරණයක දී හෝ කොමිෂන් සභාවක දී, අපරාධයක සාක්ෂිවල වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු විසින් දෙන ලද සාක්ෂියක පිළිබඳව විශ්වාසනීයක්වය සුත්වස්ද සිදිලම් ම ලේ සාක්ෂියක පිළිබඳව විශ්වාසනීයත්වය තක්සේරු කිරීමේ දී, මේ පනත යටතේ ඒ තක්සේරුව. අපරාධයක වින්දිතයා හෝ සාක්ෂිකරු යම් සහයක් හෝ ආරක්ෂාවක් ලබන බවට හෝ ලබා ඇති බවට වූ කාරණාව නිර්ණායකයක් 30 නොවිය යුතු ය.

38. වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක පටහැනිව කුමක් සඳහන් වුව ද, මේ පනතේ මේ පනතේ විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු අතර, ඒ අනුව මේ ^{විධිවිධාන} පනතේ විධිවිධාන සහ වෙනත් යම් ලිඛිත නීතියක විධිවිධාන අතර වෙනත් නීති යම් ගැටුමක් හෝ අනනුකූලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට මේ පනතේ කිුයාත්මක විය 5 විධිවිධාන බලාත්මක විය යුතු ය.

යුතු බව.

39. (1) රාජා සංස්ථාවල ගිණුම් විගණනයට අදාළ වන ආණ්ඩුකුම ගිණුම් වාවස්ථාවේ 154 වන වාවස්ථාවේ විධිවිධාන, අධිකාරියේ අරමුදලේ ^{විගණනය.} සහ ආරක්ෂක අරමුදලේ ගිණුම් විගණනය කිරීමට සහ ඒ සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

- 10 (2) 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ II වන කොටසේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, (1) වන උපවගන්තියේ සඳහන් අරමුදල්වල ගිණුම් සම්බන්ධයෙන් අදාළ කරගනු ලැබිය යුතු ය.
- 40. (1) අධිකාරියේ ඉල්ලීම පිට රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ ඒ නිලධරයාගේ ද, ඒ නිලධරයා සේවයේ නියුක්ත කර ඇත්තේ ^{කාර්ය} ව නිලිකම්කරයක් මිසින් හෝ යටතේ ද, එම මණ්ඩලයට රජයේ අමාතාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද හා රාජා පරිපාලන විෂයය භාර _{නිලධරයන්} අමාතාාවරයාගේ අමාතාාංශයේ ලේකම්වරයාගේ ද කැමැත්ත ඇතිව පත්කිරීම. සහ එවැනි ම කැමැත්ත ඇතිව අධිකාරිය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි යම් කාල පරිචිඡේදයක් සඳහා, අධිකාරියේ කාර්ය 20 මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබිය හැකි ය; නැතහොත්, එවැනි ම කැමැත්ත ඇතිව ඒ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීර වශයෙන් පත් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- (2) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට තාවකාලිකව පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන 25 ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.
- (3) රාජා සේවයේ යම් නිලධරයකු අධිකාරියේ කාර්ය මණ්ඩලයට ස්ථීර වශයෙන් පත් කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, 1991 අංක 37 දරන 30 ජාතික ගමනාගමන කොමිෂන් සභා පනතේ 14 වන වගන්තියේ (3) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන අවශා වෙනස් කිරීම් සහිතව, ඒ නිලධරයාට සහ ඒ නිලධරයා සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

(4) නිශ්චිත කාලසීමාවක් සඳහා ආණ්ඩුවට සේවය කිරීමට එකඟ වෙමින් ආණ්ඩුව සමග ගිවිසුමකට ඇතුළත් වූ යම් තැනැත්තකු අධිකාරිය විසින් සේවයේ නියුක්ත කරනු ලැබූ අවස්ථාවක, ඒ තැනැත්තා විසින් අධිකාරියට සේවය කරනු ලබන යම් කාලසීමාවක්, 5 ඒ ගිවිසුමේ බැඳීම් ඉටු කිරීමේ කාර්යය සඳහා ආණ්ඩුවට කරන ලද සේවයක් වශයෙන් සලකනු ලැබිය යුතු ය.

41. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්, අධිකාරියේ අධාක්ෂ ජනරාල්වරයා අධිකාරියේ සහ අධිකාරියේ වෙනත් නිලධරයන් සහ සේවා නියුක්තිකයන්, ^{නිලධරයන්} උපදේශන කොමිෂන් සභාවේ සාමාජිකයන්, අධිකාරිය මගින් පත්කළ නිලධරයන් 10 උපදේශකවරුන් සහ උපදෙස් දෙන්නන් පිළිවෙලින් අපරාධ නඩු ලෙස සලකනු විධාන සංගුහ පනතේ සහ දණ්ඩ නීති සංගුහයේ අර්ථානුකූලව සහ ලැබිය යුතු එහි කාර්යන් සඳහා රජයේ නිලධරයන් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු ය.

42. අධිකාරිය අල්ලස් පනතේ අර්ථානුකූලව උපලේඛනගත අධිකාරිය 15 ආයතනයක් ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු අතර ඒ පනතේ විධිවිධාන ^{අල්ලස් පනතේ} ඒ අනුව තේරුම් ගනු ලැබිය යුතු ය.

අර්ථානුකූලව උපලේඛනගත ආයතනයක් ලෙස සැලකිය යුතු බව.

43. මේ පනත යටතේ වූ යම් වරදක් පුද්ගල මණ්ඩලයක් විසින් $\Xi^{\ell \circ \circ}$ සිදු කරනු ලබන අවස්ථාවක දී-

මණ්ඩලවලට එරෙහිව නඩු.

- (අ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් නම් එම 20 සංස්ථාවේ සෑම අධාන්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, පුධාන විධායක නිලධරයකු හා ලේකම්වරයකු ද ;
  - (ආ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය හවුල් වාහපාරයක් නම්, එම හවුල් වහාපාරයේ සෑම හවුල්කරුවකු ම සහ එහි පුධාන විධායක නිලධරයා ද ;
- 25 (ඇ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය සංස්ථාගත නොකරන ලද මණ්ඩලයක් නම් එම පුද්ගල මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු වන සෑම පුද්ගලයකුම සහ එහි පුධාන විධායක නිලධරයා ද ; සහ

(අ) එම පුද්ගල මණ්ඩලය පළාත් පාලන අධිකාරියක් නම් හෝ පළාත් පාලන අධිකාරියක් වෙනුවෙන් කියා කිරීම සඳහා පළාත් පාලන අධිකාරියට අදාළ යම් නීතියක් යටතේ පත් කරන ලද වෙනත් යම් අධිකාරියක් නම්, එම පළාත් පාලන ආයතනයේ හෝ අධිකාරියේ සභාපතිවරයා ද,

එම වරදට වරදකරු විය යුතු ය ;

එසේ වුව ද, අවස්ථාවෝචිත පරිදි, යම් සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක අධ්‍යක්ෂවරයකු, කළමනාකරුවකු, ප්‍රධාන විධායක නිලධරයකු සහ ලේකම්වරයකු හෝ යම් සමාගමක සෑම හවුල්කරුවකුම සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා ද නැතහොත් සංස්ථාගත කරනු නොලැබූ මණ්ඩලයක සෑම සාමාජිකයකුම සහ ප්‍රධාන විධායක නිලධරයා හෝ පළාත් පාලන ආයතනයක සභාපතිවරයා ද එම වරද සිදු කරනු ලැබුවේ තමාගේ අනුදැනුම නොමැතිව බවට හෝ වරද සිදු කිරීම වැළැක්වීම සඳහා නිසි උද්යෝගයෙන් කියා කළ බවට අධිකරණය සෑහීමට පත්වන පරිදි ඔප්පු කරන්නේ නම්, එම තැනැත්තා මේ වගන්තිය යටතේ වූ වරදකට වරදකරු නොවන්නේ ය.

- 44. (1) අධිකාරියේ නිර්දේශය මත, අමාතාවරයා විසින් මේ නියෝග. පනතේ විධිවිධානවලට බලාත්මකභාවයක් ලබාදීම පිණිස විධිවිධාන 20 සැලැස්වීමට අවශා කරන යම් සියලු කාරණා සම්බන්ධයෙන් මේ පනත යටතේ නියෝග සාදනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) (1) වන උපවගන්තිය යටතේ සාදන ලද සෑම නියෝගයක්ම ගැසට් පතුයේ පළකරනු ලැබිය යුතු අතර, එසේ පළකරනු ලැබූ දිනයේ සිට හෝ ඒ නියෝගයේ නිශ්චිතව සඳහන් කරනු ලැබිය 25 හැකි යම් පසු දිනයක සිට හෝ බලාත්මක විය යුතු ය.
- (3) මේ වගත්තිය යටතේ සාදන ලද සියලු නියෝග ඒවා ගැසට් පතුයේ පළකරනු ලැබීමෙන් පසු හැකිතාක් ඉක්මණින් අනුමතය සඳහා පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනු ලැබිය යුතු ය. එසේ අනුමත නොකරන ලද යම් නියෝගයක්, ඒ අනනුමතයේ දින සිට පරිච්ඡින්න 30 කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබිය යුතු නමුත්, ඒ යටතේ කරන ලද කිසිවකට ඉන් අගතියක් නොවිය යුතු ය.

- (4) නියෝග පරිච්ඡින්න කරනු ලැබූ ලෙස සලකනු ලැබූ දිනය පිළිබඳ නිවේදනය ගැසට් පතුයේ පලකරනු ලැබිය යුතු ය.
- 45. මේ පනතේ සිංහල සහ දෙමළ භාෂා පාඨ අතර යම් අනනුකූලතාවක් අනතුකුලතාවක් ඇති වුවහොත්, එවිට, සිංහල භාෂා පාඨය සිංහල භාෂා 5 බලපැවැත්විය යුතු ය.

බලපැවැත්විය යුතු බව.

46. පද සම්බන්ධයෙන් අනාාර්ථයක් අවශා වූවහොත් මිස, මේ අර්ථ පනතෙහි :–

නිරූපණය.

"අපරාධයක ළමා වින්දිතයා" සහ "ළමා සාක්ෂිකරු" යන්නෙන්, පිළිවෙලින් වයස අවුරුදු දහඅටට අඩු, අපරාධයක වින්දිතයකු හෝ සාක්ෂිකරුවකු අදහස් වේ ;

"අපරාධ නඩු විධාන සංගුහ පනත" යන්නෙන්, 1979 අංක 15 දරන අපරාධ නඩු විධාන සංගුහ පනත අදහස් වේ ;

''කොමිෂන් සභාව යන්නෙන්'' -

- (අ) (393 වන අධිකාරය වූ) පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත 15 යටතේ පත් කළ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවක් ;
  - (ආ) ජාතික රාජා සභාවේ 1978 අංක 7 දරන විශේෂ ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභා පනත යටතේ පිහිටුවන ලද ජනාධිපති විශේෂ පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාව ;
- (ඇ) 1994 අංක 19 දරන අල්ලස් හෝ දූෂණ චෝදනා විමර්ෂන 20 කොමිෂන් සභා පනත මගින් පිහිටුවන ලද අල්ලස් හෝ දූෂණ විමර්ශන කිරීමේ කොමිෂන් සභාව ; සහ
  - (ඈ) 1996 අංක 21 දරන ශීු ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව පනත මගින් පිහිටුවන ලද ශුී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව,

25 අදහස් වේ.

10

"තීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරිය" යන්නෙන්, වරදක් සිදු කිරීම පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීමට යම් ලිඛිත නීතියකින් හෝ ඒ යටතේ බලය දුන් යම් වාවස්ථාපිත අධිකාරියක්, රජයේ නිලධරයකු හෝ වෙනත් යම් තැනැත්තකු අදහස් වේ ;

"අධිකරණ සංවිධාන පනත" යන්නෙන්, 1978 අංක 2 දරන අධිකරණ සංවිධාන පනත අදහස් වේ.

''අපරාධයක වින්දිතයා'' යන්නෙන්, ළමා වින්දිතයකු ඇතුළුව යම් නීතියක් යටතේ වූ වරදක් හෝ ආණ්ඩුකුම වාවස්ථාවෙන් සහතික කරන ලද මූලික අයිතිවාසිකම් 5 කඩකිරීමක් හෝ 2007 අංක 56 දරන සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාතාන්තර සම්මුතිය (අයි.සී.සී.පී.ආර්.) පනතෙහි සඳහන් මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීමක් සංයුක්ත වන්නා වූ යම් කිුිිියාවක් හෝ 10 නොකර හැරීමක පුතිඵලයක් ලෙස යම් කායික හෝ මානසික, චිත්තාවේගී, ආර්ථික හෝ වෙනත් අලාභයක් වන්නා වූ යම් හිංසාවක්, හානියක්, දුබලතාවයක් හෝ අාබාධයක් අත්විඳින තැනැත්තකු අදහස් වන අතර, ඒ තැනැත්තාට සහාය වීමේ දී හෝ වරදක් සිදු කිරීම 15 වැළැක්වීමේ දී මැදිහත් වීමේ පුතිඵලයක් ලෙස හානියක් විඳින තැනැත්තකු සහ අපරාධයක ළමා වින්දිතයකුගේ මව්පියන් හෝ භාරකරු සහ එම තැනැත්තාගේ පවුලේ සාමාජිකයකු සහ ලඟම ඥාතීන්, යැපෙන්නන් සහ ඒ තැතැත්තාට සුවිශේෂී වටිනාකමක් ඇති වෙනත් 20 තැනැත්තකු ද, ඇතුළත් වේ.

"සාක්ෂිකරුවකු " යන්නෙන්,

- (අ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ නිලධරයකු වෙත තොරතුරු සපයා හෝ පැමිණිල්ලක් කර, ඒ තොරතුරු හෝ පැමිණිල්ල පදනම් කරගෙන යම් උද්දේශිත වරදක් සිදු කිරීම හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩවීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය වීම සම්බන්ධයෙන් ආරම්භ කළ හැකි හෝ ආරම්භ කර ඇති හෝ ආරම්භ කිරීමට යන විමර්ශනයක දී හෝ පරීක්ෂණයක දී, එසේ එම තොරතුරු සපයා ඇති හෝ පැමිණිල්ල කර ඇති තැනැත්තකු ;
- 30 (ආ) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම හෝ මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩකිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම පිළිබඳව නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියක් විසින්

පවත්වනු ලබන යම් විමර්ශනයක් හෝ පරීක්ෂණයක් අතරතුර දී, තොරතුරු සපයා ඇති හෝ තමා පුශ්න කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ කාරණා ඇතුළත් පුකාශයක් කර ඇති තැනැත්තකු ;

- 5 (ඇ) අපරාධයක වින්දිතයකු විසින් කර ඇති පැමිණිල්ලක් හෝ පනවා ඇති නඩු කටයුත්තකට සහාය වීමක් වශයෙන් යම් දිවුරුම් පෙන්සමක් සපයා ඇති හෝ පුකාශයක් ඉදිරිපත් කර ඇති තැනැත්තකු ;
- (ඇ) කොමිෂන් සභාවකට තොරතුරු හෝ නිවේදනයන් සපයා 10 ඇති නැතැත්තකු ;
- (ඉ) නීතිය බලාත්මක කිරීමේ අධිකාරියකට හෝ කොමිෂන් සභාවකට සපයන ලද තොරතුරු හෝ කරන ලද පුකාශයන් මුල් කරගෙන යම් තැනැත්තකුට එරෙහි වූ යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී පුකාශයක් කිරීමට හෝ සාක්ෂි දීමට එම අධිකරණය විසින් හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් එම තොරතුරු සැපයූ හෝ පුකාශය කළ තැනැත්තා කැඳවන බවට, සාධාරණ හේතු මත ඔහු විශ්වාස කරන්නේ නම් ඒ යම් තැනැත්තක;
- (ඊ) අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට 20 පැවැත්වෙන යම් අධිකරණ හෝ අර්ධ අධිකරණ නඩු කටයුත්තක දී, පුකාශයන් කිරීමට, සාක්ෂි දීමට හෝ යම් ලේඛනයක්, වාර්තාවක් හෝ වෙනත් දෙයක් ඉදිරිපත් කිරීමට එම අධිකරණයෙන් හෝ කොමිෂන් සභාවෙන් සිතාසියක් ලැබූ තැනැත්තකු ; හෝ
- 25 (උ) යම් උද්දේශිත වරදක් සිදුකිරීම හෝ යම් උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කිරීම හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කර ඇති රජයේ නිලධරයකු,
- අදහස් වන අතර, අපරාධයක වින්දිතයකු, ළමා සාක්ෂිකරුවකු, 30 ළමා සාක්ෂිකරුගේ මච්පියන් හෝ භාරකරුවකු, එවැනි සාක්ෂිකරුවකුගේ පවුලේ සාමාජිකයෙක් හෝ යැපෙන්නෙක් හෝ ඒ තැනැත්තාට සුවිශේෂී වටිනාකමක් ඇති වෙනත් තැනැත්තකු,

විශේෂඥ සාක්ෂිකරුවකු සහ වරදක් සිදු කළ හෝ උද්දේශිත මූලික අයිතිවාසිකමක් කඩ කර හෝ මානව හිමිකමක් උල්ලංඝනය කර ඇතැයි සැක කරන හෝ චෝදනා ලත් තැනැත්තකු වෙනුවෙන් අධිකරණයක් හෝ කොමිෂන් සභාවක් ඉදිරිපිට සාක්ෂිදීම සඳහා 5 කැඳවනු ලැබ ඇති තැනැත්තකු ද, අදහස් වේ.

"ලිඛිත සන්නිවේදන" යන්නෙන් සාමානා, ලියාපදිංචි තැපෑල, ෆැක්ස් සහ විද්යුත් තැපෑල වැනි කවර හෝ මාධායක් හරහා යවනු ලබන ලිපියක් අදහස් වේ.

උපලේඛනය [11 (3)]

- 1. යම් තැනැත්තකු-
  - (අ) පාර්ලිමේන්තු මන්තීවරයකු, පළාත් සභාවක මන්තීවරයකු හෝ යම් පළාත් පාලන ආයතනයක සභිකයකු වේ නම් හෝ වුවහොත් ;
- (අා) ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රවැසියකු නොවන්නේ නම් හෝ ප්‍රථැසියකු වීම නැවතී ඇත්නම් ;
- (ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක බලාත්මකව පවත්නා යම් නීතියක් යටතේ, සිහිවිකල් තැනැත්තකු බවට තීරණය කරනු ලැබ හෝ ප්‍රකාශයට පත් කරනු ලැබ ඇත්නම් ; හෝ
- (අෑ) ශ්‍රී ලංකාවේ හෝ වෙනත් යම් රටක අධිකරණයක් විසින් පනවන ලද බන්ධනාගාරගත කිරීමේ දණ්ඩන නියමයක් විදිමින් සිටී නම් හෝ විඳ ඇත්නම්,

ඒ තැනැත්තා මණ්ඩලයේ සාමාජිකයකු ලෙස පත් කරනු ලැබීමට හෝ අඛණ්ඩව කටයුතු කරගෙන යාමට නුසුදුස්සකු වන්නේ ය.

2. මණ්ඩලයේ සෑම පත්කළ සාමාජිකයකු ම, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම මහින් කලින් ඔහුගේ ධුරය හිස් කර ඇත්නම් මිස ඔහු පත්කළ දින සිට වසර තුනක කාලයක් සඳහා ධුරය දැරිය යුතු අතර, ඔහු ධුරයෙන් ඉවත්කර ඇත්නම් මිස, නැවත පත්කිරීම සඳහා සුදුසුකම් ලබන්නේ ය.

එසේ වුව ද, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා ධුරය හිස්කර ඇති සාමාජිකයකු වෙනුවට පත්කළ සාමාජිකයකු, ඔහු අනුපාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති ධුර කාලය සඳහා ධුරය දැරිය යුතු ය.

- 3. මණ්ඩලයට පත්කළ සාමාජිකයකු, ස්වකීය කාර්යන් විෂමාචාර ආකාරයෙන් සිදු කිරීම නිසා හෝ වංක හෝ වංචනික භාවයට සම්බන්ධ වරදක් සඳහා එවැනි සාමාජිකයකු වරදකරු වූ විටක දී, 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගන්තියේ (අ) ඡේදය යටතේ ඒ පත්කළ සාමාජිකයා පත්කිරීම සඳහා විමසීමට අවශා කරන ඒ තැනැත්තන් විමසා, ගැසට් පතුයේ පළ කරනු ලබන නිවේදනයක් මගින් අමාතාවරයා විසින් ඔහු ධුරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබිය හැකි ය. ඉවත් කරනු ලබන පත්කළ සාමාජිකයකු ඒ නියමය ගැසට් පතුයේ පළකරනු ලබන දින සිට හෝ ඉන් පසු, ධුරය දැරීම අවසන් කළ යුතු ය.
- 4. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකු විසින් අමාතාවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් ඕනෑම අවස්ථාවක දී ස්වකීය ධුරයෙන් ඉල්ලා අස්විය හැකි අතර, එසේ එම ඉල්ලා අස්වීම අමාතාවරයා විසින් ලිබිතව පිළිගත් දින සිට බලපැවැත්විය යුතු ය.

- 5. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකුගේ ධුරය, මරණය, ඉල්ලා අස්වීම හෝ ඉවත් කිරීම නිසා හිස් වන අවස්ථාවක දී, 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගත්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඒ තැනැත්තා වෙනුවට අනුපාප්ත වීමට වෙනත් තැනැත්තකු පත් කරනු ලැබිය හැකි ය. එම සාමාජිකයා වෙනුවට එසේ පත්කළ යම් තැනැත්තකු ඔහු අනුපාප්ත වන සාමාජිකයාගේ ධුර කාලයෙන් ඉකුත් නොවී ඇති කාලය සඳහා ධුරය දැරිය යුතු ය.
- 6. මණ්ඩලයේ පත්කළ සාමාජිකයකුට අසනීපයක්, අශක්තුතාවයක් හෝ මාස තුනකට නොඅඩු කාලයක් සඳහා ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීම යන හේතු මත තාවකාලිකව ස්වකීය කාර්යන් ඉටු කිරීමට නොහැකි වන අවස්ථාවක දී, ඒ නොහැකියාව පිළිබඳව පත්කිරීමේ අධිකාරිය වෙත ලිබිතව දැනුම් දීම ඒ සාමාජිකයාගේ කාර්යය විය යුතු ය. එවිට 11 වන වගන්තියේ (1) වන උපවගත්තියේ (ආ) ඡේදයේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් පසු, ඒ කාලය තුළ දී ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට වෙනත් තැනැත්තකු පත්කරනු ලැබිය හැකි ය.
- 7. මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන්ට අමාතාවරයා විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් පාරිශුමික, අධිකාරියේ අරමුදලින් ගෙවනු ලැබිය හැකි ය.
- 8. (1) මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයා පැමිණ සිටීනම්, මණ්ඩලයේ සෑම රැස්වීමකම මූලසුන දැරිය යුතු ය. එවැනි යම් රැස්වීමකට සභාපතිවරයා පැමිණ නොසිටි අවස්ථාවක, පැමිණ සිටින සාමාජිකයන් විසින් ඒ රැස්වීමේ මූලසුන දැරීම සඳහා පැමිණ සිටින සාමාජිකයන්ගෙන් එක් අයකු තෝරා පත් කර ගනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) මණ්ඩලයේ යම් රැස්වීමක් සඳහා වූ ඝණ පූරණය, සාමාජිකයන් පස් දෙනෙකු විය යුතු ය.
- (3) මණ්ඩලයේ මුලසුන දරන තැනැත්තාට, ස්වකීය ඡන්දයට අමතරව තීරක ඡන්දයක් ද තිබිය යුතු ය.
- (4) මේ ඡේදයේ විධිවිධානවලට යටත්ව, මණ්ඩලය හෝ කොමිෂන් සභාව විසින් ඒ රැස්වීම් සහ ඒ රැස්වීම්වල කටයුතු කරගෙන යෑම සම්බන්ධයෙන් කාර්ය පටිපාටිය විධිමත් කරගනු ලැබිය හැකි ය.
- 9. මණ්ඩලයේ කිසිදු කිුයාවක්, තීරණයක් හෝ කිුයා පටිපාටියක් එහි යම් පුරප්පාඩුවක් පැවතීමේ හෝ එහි යම් පත්කළ සාමාජිකයකුගේ පත්වීම සම්බත්ධයෙන් වූ යම් දෝෂයක් තිබීමේ හේතුව නිසාම පමණක් නිර්බල වන්නාක් සේ නොසැලකිය යුතු ය.
- 10. (1) අධිකාරියේ මුදුාව, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චිය කොට සකස්කර ගනු ලැබිය යුතු අතර, මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි යම් ආකාරයකට වෙනස් කරනු ලැබිය හැකි ය.
- (2) අධිකාරියේ මුදුාව කළින් කළ මණ්ඩලය විසින් නිශ්චය කරනු ලැබිය හැකි පරිදි වූ යම් තැනැත්තකු භාරයේ තැබිය යුතු ය.

- (3) අධිකාරියේ මුදුාව, මණ්ඩලයේ අනුමතය ඇතිව සහ තමන් පැමිණ සිටින බවට සාධන පතුයේ හෝ ලේඛනයේ අත්සන් කළයුතු මණ්ඩලයේ සාමාජිකයන් දෙදෙනෙකු ඉදිරිපිට දී හැර, කිසිදු සාධන පතුයකට හෝ ලේඛනයකට නොතැබිය යුතු ය.
- (4) මණ්ඩලය විසින් මුදුාව තබා ඇති සාධන පතු සහ ලේඛනවල රෙජිස්ටරයක්, පවත්වාගෙන යා යුතු ය.
- 11. (1) මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට, අසනීපයක් හෝ ශ්‍රී ලංකාවෙන් බැහැරව සිටීමේ හේතුව නිසා තාවකාලිකව ස්වකීය ධුරයේ කටයුතු ඉටුකිරීමට නොහැකිව ඇත්නම්, 11 වන වගන්තියේ (2) වන උපවගන්තියේ විධිවිධාන සැලකිල්ලට ගනිමින්, ඔහු වෙනුවට කටයුතු කිරීමට මණ්ඩලයේ වෙනත් සාමාජිකයකු පත්කරනු ලැබිය යුතු ය.
- (2) අමාතාවරයා අමතා යවනු ලබන ලිපියක් මගින් මණ්ඩලයේ සභාපතිවරයාට සිය සභාපති ධුරයෙන් ඕනෑම අවස්ථාවක දී ඉල්ලා අස්වීය හැකි ය. අමාතාවරයා විසින් එය ලිඛිතව පිළිගැනීමෙන් පසු ඒ ඉල්ලා අස්වීම බලපැවැත්විය යුතු ය.

පාර්ලිමේන්තුවේ සිංහල පනත් කෙටුම්පත්වල සහ පනත්වල වාර්ෂික දායක මිළ (දේශීය) රු. 875 කි. (විදේශීය) රු. 1,160 කි. අංක 163, කිරුළපන මාවත, පොල්හේන්ගොඩ, කොළඹ 05, රජයේ පුවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුවේ, පුකාශන කාර්යංශයේ අධිකාරී වෙත සෑම වර්ෂයකම දෙසැම්බර් මස 15 වැනි දිනට පෙර දායක මුදල් ගෙවා පසුව එළෙඹන එක් එක් වර්ෂය සඳහා ඒවා ලබාගත හැකි ය.